

«У своїй маленькій благодаті»

Президент Віктор
Ющенко втілює у життя
мрію Великого Кобзаря
» стор. 8—9

Розсадник неляканих пропагандистів

Пересидівши «лихі»
часи, доморощені
підспівувачі Кремля
знову взялися повчати
українців, як їм жити
» стор. 4

«Метальний спис» проти сепаратистів

Пентагон та Держдеп
мають план надання
Україні летального
озброєння
» стор. 5

Україна молода

Середа, 2 серпня 2017 року

№ 93 (5254)

Учорашні курси
НБУ:
1 \$ = 25,85 грн.
1 € = 30,32 грн.
1 рос. руб. = 0,4 грн.

Перші обжинки, перші озимі

Південні регіони завершили збирання ранніх зернових і почали сіяти озимину
» стор. 6

Жнива починаються і завершуються, неспішно перетікаючи в посівну.
Фото УНІАН.

Олександр Турчинов
секретар Ради національної безпеки і оборони України

«Оклади військових не можуть бути меншими, ніж відповідні оклади держслужбовців, які працюють у затишних кабінетах. Коли хтось із чиновників не погоджується з цим, у них є можливість довести свою позицію у фронтовому окопі».

■ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Ляшко: Порошенко копіює Януковича

Вплив Президента на Конституційний Суд — це шлях до диктатури, застерігає лідер РПЛ

Галина ПЕЧЕРИЦЯ

Підписаний Закон «Про Конституційний Суд» дасть можливість Президенту Порошенку узурпувати владу в Україні, наголосив Олег Ляшко. На переконання лідера Радикальної партії, цей закон дозволить Порошенку призначити трьох «своїх» суддів і отримати повністю ручний Конституційний Суд.

Олег Ляшко переконаний, що влада консервує корупцію в судах і прокуратурі.

«Дуже хочу, щоб в Україні був справедливий і незалежний Конституційний Суд. Робота цього органу надзвичайно важлива, коли йдеться про оцінку законів, оцінку дій влади. Але я маю сумнів, що в результаті дії цього закону ми отримаємо саме такий незалежний суд», — застеріг політик.

За словами Ляшка, цим законом також змінюється процедура обрання Уповноваженого з прав людини. Тепер, як пояснює Ляшко, замість таємного голосування бюлетенями омбудсман обирають у залі «кнопкодави».

«Таким «наперсточним» способом Порошенко зробив з омбудсмана фактичного заручника парламентських договорників», — наголосив Ляшко. Народний депутат переконаний, що такими діями Президент Порошенко буде в Україні диктатуру. Саме через це фракція Радикальної партії не голосувала за цей закон.

«Порошенко за прикладом Януковича хоче монополізувати вплив на все живе в Україні, щоб обратися на другий тер-

мін. Він уже поширив цей вплив на бізнес, енергетику, правоохоронні структури, а тепер — і на Конституційний Суд!» — зазначив лідер РПЛ.

За інформацією політика, одним із перших рішень, яке ухвалить новий склад КС, буде перенесення президентських виборів з 2019 на 2020 рік. «Порошенку вигідно, щоб президентські вибори були проведені після парламентських, бо там будуть інші розклади. Це, звісно, важлива загроза, яку несе цей закон. Проте набагато важливішим є те, що цей закон не покарає життя простих людей. Вони як не могли, так і не зможуть знайти правди в судах», — зазначив Ляшко.

На переконання політика, найкраща судова реформа — звільнити всіх до одного суддів і прокурорів та набрати нових. Саме це пропонує Радикальна партія. Натомість сьогодні влада консервує корупцію в судах і прокуратурі, роблячи їх ще більш контрольованими і залежними, наголосив Ляшко. ■

■ НА ФРОНТІ

Терористам пам'ятники не ставлять

В окупованому Луганську патріоти України підірвали монумент знищеним бойовикам «ЛНР»

Іван БОЙКО

На східному фронті триває позиційне, кулеметно-гранатометне протистояння окупантів із захисниками України. Зокрема, ворог застосовує легку зброю переважно на донецькому та мариупольському напрямках. Тоді як на луганському в понеділок увечері знову «заговорили» російські міномети. «Так, після 18-ї години бойовики з різних напрямків п'ять разів били з мінометів калібру 82 міліметри, гранатометів, стрілецької зброї по українських позиціях поблизу Кримського, що на луганському напрямку», — повідомляє прес-центр штабу АТО. На донецькому напрямку напружена ситуація зберігається лише на ділянці фронту Авдіївка — позиції «Шахта Бутовка», на яку припадає 80% провокацій ворога, а на мариупольському — на підступах до Павлополя та Широкиного.

На кулеметні та гранатометні обстріли бойовиків захисники України відповідали «тим же салом» вісім разів. Загалом упродовж минулого понеділка терористи 18 разів порушили режим тиші. Одною українського військового поранено, четверо зазнали бойових травм.

Водночас заявили про себе патріоти в окупованому Луганську. В ніч на вівторок вони підірвали пам'ятник ліквідованому терористам «ЛНР» у центрі Луганська (сепаратисти називають його «пам'ятником загиблим героям народної республіки»). Монумент, встановлений сепаратистами, зазнав чималих ушкоджень. Бойовики традиційно нарікають на українських диверсантів.

Нагадаємо, 1 вересня 2016 року цей пам'ятник також намагалися підірвати. Тоді в результаті вибуху було пошкоджено одну зі скульптур. ■

■ ДО РЕЧІ

Секретар РНБО Олександр Турчинов надіслав до Кабінету Міністрів пропозицію передбачити в держбюджеті більше грошей на зарплати військовослужбовцям.

«Ми повинні зробити все, щоб грошове забезпечення наших військовослужбовців відповідало їх важливому місцю в суспільстві. Доходи наших військових повинні на гідному рівні забезпечити потреби їхніх родин», — підкреслює пан Турчинов. За його словами, у той час, коли для державних службовців упродовж останніх двох років відбулося значне підвищення зарплати, платня військових досі залишається на низькому рівні.

«Посадовий оклад керівника департаменту центрального органу виконавчої влади — 9115 гривень, доплата за ранг — 800 гривень. А в комбрига посадовий оклад — 1200 гривень, а за оплачене кров'ю звання полковника він отримує додатково ще «аж» 135 гривень», — навів приклад секретар РНБО. І додає, що «структура грошового забезпечення українського військовослужбовця має відповідати стандартам НАТО, де не менше 70-80% — посадовий оклад і доплата за військово звання». Тоді як в Україні цей показник становить 10-15%.

■ БОРГИ

Кувати зброю без грошей?

Підприємства України змушені переходити на роботу за передоплатою з Держконцерном «Укроборонпром»

Ірина КИРПА

Відразу в кількох містах нашої країни спалахнули гучні скандали, пов'язані з неплатежами робітникам підприємств, що входять до структури Укроборонпрому. У місті Рівне робітники Автомобільного ремонтного заводу висунули ультиматум владі: терміново погасити борги з зарплатні. Така сама ситуація склалася й на Херсонщині, де відразу три підприємства зіткнулися із труднощами фінансового характеру. Як тільки проблема почала набувати масштабного характеру, керівництво Держконцерну поставили перед фактом: або робота за передоплатою, або відмова від співпраці. А вже настільки зневажливе ставлення до своїх зобов'язань перед людьми в країні, де триває війна, може обернутися великою бідою.

«Зараз ми перейшли на співпрацю за 60-80-відсотковою передоплатою з Держконцерном

«Укроборонпром», — прокоментував ситуацію директор Херсонського машинобудівного заводу Олександр Олійник. — Усі робочі моменти поступово вирішуються, ми працюємо у штатному режимі».

Менш оптимістично налаштовані робітники суднобудівного у Миколаєві. Вони звернулися з колективним листом до Президента та уряду України, вимагаючи повернути борги із зарплати. У листі озвучена інформація, що на даний час загальна сума заборгованості перед робітниками вже перевищила 55 мільйонів гривень. Також наголошується на тому факті, що близько 80 відсотків усіх площ суднозаводу здано в оренду, а головні потужності стратегічно важливого підприємства рижуть на метал та вивозять у невідомому напрямку. За останні півтора року суднобудівники Миколаєва написали більше сотні подібних звернень до різних інстанцій, однак ситуація і досі залишається вкрай важкою.

«Таке халатне ставлення до

людей можливе тільки в країнах третього світу, але ніяк не в країні, яка планує стати частиною Євросоюзу, — йдеться у листі суднобудівників. — Замість одних олігархів приходять інші олігархи, а робітники змушені голодувати».

Фінансові проблеми не завадили Держконцерну «Укроборонпром» увійти до ТОП-100 військово-промислових компаній світу. Згідно з даними, оприлюдненими виданням Defense News, річний витіток від реалізації військової продукції за 2016 рік перевищив мільярд доларів, що на 17 відсотків більше за показник 2015 року. У світовому рейтингу оборонних компаній Державний концерн «Укроборонпром» зайняв 62-ге місце, піднявшись відразу на шість позицій угору. Тобто реальність така, що при зростанні потужностей та фінансових можливостей керівництво Держконцерну чомусь вважає за можливе не проводити виплати заробленого робітникам. Залишковий принцип, як-то кажуть, у дії. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Трампа звільняє за неправильні розмови

Президент США Дональд Трамп вирішив звільнити директора з комунікацій Білого дому Ентоні Скарамуччі, який пропрацював на посаді лише 11 днів. У повідомленні Білого дому зазначається, що до цього рішення спонукало бажання не створювати перешкод новому керівнику апарату Білого дому Джону Келлі та дати йому можливість почати роботу «з чистого аркуша». Генерала

у відставці Келлі було призначено на посаду 28 липня. До цього він очолював міністерство внутрішньої безпеки США.

Президент був невдоволений роботою Ентоні Скарамуччі через його занадто відверті оцінки колег по адміністрації у розмовах із журналістами, підтвердили в Білому домі. Речниця Дональда Трампа Сара Сандерс заявила, що президент вважає розмову пана Скарамуччі з журналістом тижневика «Нью-Йоркер» «неприйнятною для люди-

ни, яка перебуває на такій посаді».

Росія — головна загроза для країн Балтії

Віце-президент США Майк Пенс здійснює турне трьома країнами Східної Європи — Естонією, Грузією та Чорногорією. Під час свого візиту до Таллінна він заявив, що для трьох країн Балтії немає більшої загрози, ніж та, якою є для них «непередбачуваний сусід», тобто Росія. За словами Пенса,

Москва продовжує «намагатися силоміць перекроїти міжнародні кордони, підірвати демократію у суверенних державах і налаштувати вільні країни Європи одну проти одної».

Після зустрічі з президентами Естонії, Латвії та Литви (країн-членів НАТО) Пенс заявив, що президент США Дональд Трамп планує продовжувати надавати підтримку цим державам. Турне високопосадовця почалося у неділю. Цього ж дня у Грузії на війсь-

ковому аеродромі у Вазіані почалися багатонаціональні військові навчання «Гідний партнер», у яких беруть участь всім країнам-членам і партнерам НАТО. Віце-президент США Майк Пенс на офіційній вечері в Тбілісі 31 липня передав Грузії слова підтримки з боку президента США Дональда Трампа. Кавказька нація століттями бореться за свободу, як це роблять і Сполучені Штати, наголосив Пенс. Він вказав, що США сподіваються, що Грузія стає сильною країною. ■

■ ЕКОЛОГІЯ

Нам пільги не треба — нагадати дай?

Лише одне підприємство скористалося екокредитом на модернізацію

Оксана СОВА

Державним пільговим кредитом для екологічної модернізації виробництва протягом року зажадало скористатися одне-єдине українське підприємство. Героєм року стало ПАТ «Запоріжсталь» групи «Метінвест», менеджмент якого таки не полінувався підготувати документи, щоб отримати від держави кошти на заміну фільтра однієї з печей. Усі інші промислові монстри-забруднювачі продовжують солодко спати, час від часу випускаючи у повітря, воду та ґрунти продукти життєдіяльності, мало сумі-

ні з життєдіяльністю довкілля.

Тим часом міністр екології та природних ресурсів Остап Семерак нагадує, що торік Мінприроди спільно з «Укргазбанком» та міжнародними партнерами запровадили пільгове екокредитування підприємствам зі списку «ТОП-100 найбільших забруднювачів».

«Згідно з європейськими директивами, ми повинні зменшувати кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферу і у воду, — пояснює Семерак. — Ще влітку минулого року запропонували бізнесу партнерство держави, бо ро-

зуміємо, що модернізація коштує грошей. На жаль, упродовж року лише одне підприємство скористалося цим кредитом і ще шістьнадцять почали переговори з українським банком».

До речі, у ПАТ «Запоріжсталь», прокредитувавши заміну фільтра, який зменшує на 20 відсотків кількість забруднюючих речовин, викинутих в атмосферу, мають ще чимало шкідливих для довкілля печей. Міністр екології та природних ресурсів підтвердив, що державний банк отримав оновлений цюгорічний список «ТОП-100 основних забруднювачів» і продовжує не лише з цифрами, а й з грошима в руках налягати на залученні підприємств до екокредитування. Працюють індивідуально з кожним забруднювачем. Міністерство передало банку всю оновлену інформацію щодо найнебезпечнішої для екосистеми «сотні». Але інертність українських підприємств-забруднювачів щодо екологічної модернізації вже не просто засмучує, а й обурює.

Більшість підприємств, які увійшли до рейтингу, зосереджено в Донецькій, Дніпропетровській та Запорізькій областях. ■

Людмила НІКІТЕНКО
Черкаська область

Якщо найближчими вихідними ви плануєте відпочинок всією родиною, то варто поїхати й помилуватися Буцьким каньйоном. Там можна послухати екскурсовода, зробити чудові фото краєвидів, поплавати та пообідати у місцевому кафе.

Буцький каньйон розташований неподалік Умані, в селі Буки Маньківського району. У Шевченковому краю він посів другу сходинку у рейтингу «Сім чудес Черкащини» і є улюбленим місцем відпочинку. Місцеві жителі називають його «маленьким фьордом посеред України».

Тут просто казкові краєвиди. Історики розповідають, що саме з цих країв для закладки славнозвісного Софіївського парку в Умані граф Потоцький наказав привезти сосну, оскільки був зачарований тамтешньою мальовничою природою та незвичайним ландшафтом.

Жителі села запевняють, що походження назви каньйону пов'язане з їхнім населеним пунктом. Люди кажуть, що слово «буки» означає вир, глибину водоспаду. Справді, у деяких місцях коловороти Гірського Тікичу нагадують сучасні джакузі.

Вік гранітних порід датується двома мільярдами

■ ТОЧКА НА КАРТІ

Аз, БУКИ

Село у центрі України має і швейцарські краєвиди, і каньйон, і свій Ніагарський водоспад

Такий він, Буцький каньйон.

років, тому Буцький каньйон вважають одним із найдавніших у світі геологічних вимірювань. Із 70-х років минулого століття каньйон є пам'яткою природи національного значення. Його довжина — 2,5 кілометра, а ширина сягає від двадцяти до вісімдесяти метрів.

У каньйоні є дивовижний 90-метровий водоспад Вир, води якого з шумом скочуються з гранітної брили заввишки п'ятнадцять метрів. Такий собі український майже Ніагарський водоспад. Він розташований безпосередньо перед входом у Буцький каньйон, за 800 мет-

рів нижче від греблі Буцької ГЕС.

До речі, цю ГЕС було відкрито ще у 1929 році. Її вважали на той час найкращою в Союзі — три турбіни майже по три сотні кіловатних сил кожна. Але більше тридцяти років тому її було закрито, і тепер це пам'ятка, що охороняється державою.

Біля водоспаду збереглися руїни водяного млина, датованого ХІХ століттям. За переказами, ще за часів феодалізму Буки славились водяними млинами, які увічнив на своїх малюнках французький художник Жан-Анрі Мюнц, котрий подорожував цими краями у 1781 році.

Скелі каньйону, які нависають над крутими берегами Гірського Тікичу, в деяких місцях підносяться на сорок метрів. Чимало з них чудернацької форми: можна «побачити» в них гуманоїдів, казкових тварин, є тут і кам'яна голова чоловіка у чалмі. Альпіністів ці скелі приваблюють складністю траси.

Із року в рік потік мандрівників тут збільшується.

«Раніше люди приїздили лише влітку, а зараз почастишли й зимові гості. Приїжджі, а це й авто туристи, і байкери, й альпіністи, — мають змогу знайти нічліг у приватному секторі, — розповідають «Україні молодій» у Буцькій селищній раді. ■

■ ШАХРАЙСТВО

«Свобода» за прейскурантом

Поліція затримала банду зловмисників, які видурювали в людей гроші за визволення родичів із тюрми, до якої ті не потрапляли

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харків

Шахрайську фразу: «Ваш син у поліції. Несіть гроші за визволення» вже чули сотні громадян упродовж кількох років, але тільки днями харківським правоохоронцям удалося вперше виявити і затримати п'ятірку безсоромних зловмисників. Підступний стиль їхньої «діяльності» здивував навіть бувалих оперативників, бо дзвінки своїм

потенційним жертвам здійснювали двоє засуджених із... в'язниці у Дніпрі — 30 і 35 років. По гроші до громадян, які «купилися» на відвертий «розвід», ходили троє азербайджанців, що проживають у Харкові. Для більшої переконливості свою «подать» вони збирали під виглядом правоохоронців. Опукані люди думали, що до них завітав слідчий, який вирішить усі проблеми.

Вперше телефонна банда потрапила до поля зору поліцейських весною

цього року. Вони видурили в ошуканої жінки 56 тисяч гривень за «свободу» чоловіка. Слідчі відкрили кримінальне провадження за статтею «шахрайство» й почали розслідування, у ході якого з'ясувалося, що телефонують із в'язниці. Відслідковуючи «діяльність» зловмисників далі, оперативники дочекалися їхньої нової оборудки. Кошти цього разу зібрала 79-річна бабуся, аби «викупити» сина від «великого тюремного терміну». Потрібної суми у пенсіонерки не було, тому шахраї погодилися на скромні для їхнього «бізнесу» 15 тисяч гривень. По них прийшов один з азербайджанців додому до жертви, де й був спійманий на гарячому. Завдяки його свідченню, до СІЗО потрапили також двоє інших кавказців. А ось телефонних «плакальниць», що виконували роль нещасних родичів, ловити навіть не довелось, бо ті й так перебувають за ґратами. Усій п'ятірці світить до восьми років позбавлення волі. ■

■ КНИГОЛЮБ

Хронічна звичка читати заохочується

У рамках «Форуму видавців» відбудеться конкурс для пенсіонерів

Дар'я БАЗЗАЛУК

У Львові 13-17 вересня відбудеться 24-й «Форум видавців» — національний книжковий ярмарок і міжнародний літературний фестиваль. Це головна книжкова і культурна подія в Україні, найбільший фестиваль Центрально-Східної Європи, який ще з 1994 року організовує ГО «Форум видавців». Участь у Форумі візьмуть понад 300 українських видавництв, понад 700 авторів, перекладачів, ілюстраторів; у програмі заплановано близько тисячі літературних, культурних та освітніх заходів.

Благодійна акція для людей літнього віку «Третій вік: задоволення від читання» в межах Форуму видавців у Львові відбудеться вже вшосте; спрямована вона на соціалізацію представників старшого покоління, кращого залучення їх до культурного життя і, зокрема, до читання нових українських видань, а також заохочує прихильне ставлення до людей літнього віку, популяризує позитивне ставлення до старості та толерантність до літніх людей у суспільстві.

Акція передбачає зустрічі з відомими письменниками та інтелектуалами, виступи хорівих колективів та великий гала-концерт. Усі заходи програми 24-го «Форуму видавців у Львові» та 6-ї Благодіяної акції «Третій вік: Задоволення від читання» можна буде відвідати безплатно, пред'явивши пенсійне посвідчення!

У межах благодіяної акції «Третій вік: задоволення від читання» оголошується конкурс «Моя книжкова полиця»: учасниками, якими можуть бути особи, що досягли віку 60 років, пропонується написати оповідання чи есе про особливу для них книгу, домашню бібліотеку чи подію, пов'язану з книжками.

До журі конкурсу входять: літературознавець Андрій Дрозда, директор Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка Богдан Тихолоз, програмна директорка Літературного фестивалю Софія Челяк, президент Форуму видавців у Львові Олександра Коваль, директор наукової бібліотеки ЛНУ імені Франка Василь Кметь, координаторки акції Вікторія Асадча та Ярослава Яковлева.

Вимоги до учасників: вік 60+, можливість перебувати на Форумі видавців у Львові з 14 по 16 вересня 2017 р. Вимоги до тексту: обсяг не більше трьох сторінок. Текст повинен бути набраний на комп'ютері або надрукований на друкарській машинці. Якщо текст написаний від руки, члени журі залишають за собою право його не розглядати. Текст необхідно до 24 серпня 2017-го надіслати на електронну пошту 3vik@bookforum.com.ua (у темі листа зазначити «Моя книжкова полиця») або листом на поштову адресу: а/с 6644, Львів, 79005 із поміткою на конверті «Моя книжкова полиця». Обов'язково вказати контактні дані учасника конкурсу: ім'я, прізвище, вік, номер мобільного/стаціонарного телефону.

Серед надісланих робіт журі конкурсу обере п'ятьох переможців, які отримають запрошення на 24-й «Форум видавців у Львові» та святковий гала-концерт 15 вересня у Львівській філармонії, під час якого відбудеться офіційне нагородження. Також переможці отримають сертифікати на придбання книжок українських видавництв. Проїзд та проживання переможців також буде забезпечено. ■

Айдер Муждабаєв
заступник генерального директора телеканала АТР

«Кремль відмінно знає слабкі місця в українській обороні, і саме тому йде в наступ на медіа-фронт».

ТЕХНОЛОГІЇ

Розсадник нелюбові

Пересидівши «лихі» часи, доморощені підспівувачі Кремля знову взялися повчати українців, як їм жити

Віра СВІТЛИЧНА

Руслан Коцаба, Світлана Крюкова, Надія Савченко, В'ячеслав Піховшек, Ганна Герман — тенденційний набір ведучих та гостей телеканала NewsOne мав би привертнути увагу відповідних структур до діяльності медіа. Однак цього чомусь не відбувається. Канал продовжує засмічувати ефір антиукраїнськими випадками, причому робить він це настільки активно, що перевершив навіть «Інтер», котрий донедавна вважався найбільш потужним інструментом російської пропаганди. Але якщо віщання «Ньюзвану» триває, отже, в каналі хтось серйозно зацікавлений?

Канал «Інтер»: історія нелюбові

Приблизно рік тому, на початку вересня 2016-го, увага новинарів була прикута до телеканала «Інтер». Наш читач має пам'ятати, як горіла будівля «Інтера», як біля його центрального офісу збиралися мітингарі з шинами. За що ж так не люблять «Інтер»? Переважно через власників каналу. Одним з акціонерів «Інтера» є екс-глава адміністрації Януковича Сергій Львович. Іншим — бізнесмен Дмитро Фірташ. Вважається, що причетність до цих особистостей значною мірою впливає на подачу інформації з відповідних позицій. Окрім того, формування інформаційної політики каналу займається російський політехнолог Ігор Шувалов, якому СБУ заборонила в'їзд до країни лише навесні 2017-го.

Особливо гострий період у неприємній «Інтера» розпочався у серпні того ж таки 2016-го, коли було оприлюднено листування співробітниць так званої «міністра державної безпеки «ДНР» Тетяни Сторогової з російським журналістом Леонідом Муравйовим, співробітником телеканалів «Інтер» і «Донбас» (заснований ТРК «Україна»), з якого стало зрозуміло, що ці канали узгоджували свої сюжети з керівництвом «ДНР».

Незбаром у мережу також потрапило листування Марії Столярської, російської журналістки «Інтера», яку вислали з України на початку 2016-го. З нього, до речі, якраз і випливало, що Шувалов працює в Україні в інтересах Кремля. (Столяркову, до речі, звільнили і вислали з каналу після того, як під час трансляції програми «Подорожі тижня» 21 лютого 2016-го вона нецензурно висловилася на адресу загиблих героїв Небесної сотні).

Чи реагувала на все це влада? Починаючи з 2014 року, «Інтер» часто фігурував у заявах та зверненнях представників силових відомств України. Однак чи не єдиним практичним наслідком цих заяв було рішення вислати Столяркову з України. Наприкінці серпня минулого року, наприклад, міністр внутрішніх справ Арсен Аваков закликав СБУ і Нацраду з питань телебачення прийняти рішення щодо телеканала «Інтер» через його антиукраїнську та антидержавну позицію.

Однак відсутність адекватної реакції на специфічну манеру подачі інформації каналом з боку влади спровокува-

ла активність вулиці. Все почалося з акції протесту, учасники якої виступили проти проросійської орієнтації мовника. Пізніше загорілася сама будівля «Інтера». За версією каналу, люди, які пікетували будівлю, якимось чином проникли всередину та кинули запалювальні бомби на електроніку та апаратуру. Тоді, рік тому, вигорів телевізійний комплекс програми «Подорожі».

Подібний інцидент мав в Україні місце вперше. Хоча акції протесту проти діяльності тих чи інших ЗМІ, які займають проросійську позицію, відбуваються регулярно. Найчастіше об'єктом незадоволення мітингувальників стає той самий «Інтер» та канал «Україна». Причому останнього, наприклад, якийсь залив червоною фарбою, яка імітувала кров.

«Весті» та «Страна»: за «темниками» Кремля

Не менше запитань провокує і газета «Весті». Свого часу журналіст Айдер Муждабаєв, заступник генерального директора кримськотатарського телеканала АТР, на своїй сторінці у «Фейсбуці» написав, що українська газета «Весті» працює за «темниками Кремля». Видання, зазначив він, «з дня на день чітко виконує вказівки темників кремлівської пропаганди. Повторює за путінськими ЗМІ слово в слово. Газета вільно видається і поширюється в столиці і по всій Україні. Путінське видання в серці країни, на яку він напав і має на меті знищити. Але не будемо відволікати чиновників із Нацради з теледіяльності кримськотатарського дитячого телеканала. А співробітників Мінінформу — від дворічного щоденного неробства. Якщо не переломити ситуацію, не позбутися байдужих та / або продажних чиновників на найвідповідальніших напрямках гібридної війни, то ми втрачимо країну. Кремль відмінно знає слабкі місця в українській обороні, і саме тому йде в наступ на медіа-фронт», — написав він.

Те саме можна було б сказати і щодо до сайту «Страна». Власне, «Страну» та «Весті» єднає спільний менеджмент. Колишній головред «Вестей» Ігор Гужва є нинішнім очільником «Страни», в редакції якої правоохоронці нещодавно проводили обшуки, а самому Гужві інкримінували отримання хабара. Стверджують, що гроші, на які свого часу видавалися (та й продовжують видавати-

Гужва та Крюкова у студії NewsOne. Поговорили самі із собою...

ся) «Весті», а також «Страна», є російськими, а також податківця-втікача Клименка. Втім обвинувачення, висунені Гужві, є не «політикою», а банальним криміналом. Хоча Гужва, звісно, стверджує, що це не так і жодних хабарів він не отримав. Те саме повторює і його заступниця Світлана Крюкова.

NewsOne: бенефіс Надії

До речі, про Крюкову. Ця панянка стала коментатором на каналі NewsOne, де однією з тем для обговорення є, певна річ, незаслужена «образ», завдана Гужві. Разом із Крюковою в телестудії прописався ще одіозніший персонаж — «журналіст» Руслан Коцаба. Той самий, котрий спочатку був засуджений до трьох із половиною років ув'язнення (за перешкоджання діяльності ЗСУ), а потім виправданій Апеляційним судом. Зараз, за словами Генпрокурора України Юрія Луценка, його відомство готує касаційну скаргу на дане рішення, що ж стосується Коцаби, то він поки що насолоджується свободою. Плюс походами на NewsOne.

Щодо інших ведучих телеканала можна сказати, що тут підібрано ще цікавіший контингент. Одна з програм носить назву «Суб'єктивні підсумки із Ганною Герман», а колишня речниця Януковича та членкиня «Партії регіонів» розлогих презентацій не потребує. «Суб'єктивні підсумки тижня» веде на NewsOne і воскреслий із небуття В'ячеслав Піховшек (відома особа в журналістських та політичних колах, один із фігурантів записів, зроблених Мельниченком у кабінеті Кучми). Не гребує цією роботою й згадувана вище Світлана Крюкова, яка, втім, залишає за собою посаду заступника головреда «Страни».

З початку 2017 року телеведучою каналу є й народний депутат України Надія Савченко. Свого часу її поява на NewsOne спричинила неабиякий фурор. А недавно героїчна льотчиця долучилася до свідомо спровокованого телеканалом скандалу. Мова про серію промороликів, у яких політики Надія Савчен-

ко, Євген Червоненко і Максим Гольдарб розмовляють ненормативною лексикою, висловлюючи свою точку зору про події ситуацію в країні. Ненормативна лексика в їхніх устах — це «проста людська мова», вважають на NewsOne.

«Матюки» з вуст нардепа Савченко на адресу України просто-таки зачарували російські медіа. Ще б пак. Адже росіяни отримали доказ того, наскільки катастрофічною є ситуація в Україні. Причому доказ із перших рук — Дмитрію Кисельову так не вдалося б. Оскільки ж конкретики російські джерела не повідомляють, природу й характер тієї катастрофічності російська аудиторія має домальовувати сама.

Українці помирають із голоду й усі, мов один, риються у пошуках харчів на звалищах? Напевне, що так. «Клятві бандерівці» відловлюють українців на вулицях і без суду садять «на підвал»? Мабуть, саме так усе й відбувається. Російськомовних українців б'ють і гвалтують? Оце вже поза сумнівом. Завдяки телеканалу та особисто Надії Савченко росіяни отримали незбагнений простір для фантазії.

Крім цього, російська аудиторія отримала зайве застереження: мовляв, будь-що треба уникнути «кольорової революції», бо в іншому разі до влади прийдуть політики от із такою риторикою й із такими манерами. І застереження дуже сильне. Мовляв, «кольорова революція» веде до повної деградації. Савченко так і не помітила, як із блиском зіграла роль хрестоматійної комісарші — у шквірянці та з наганом.

Нарешті, не варто забувати, який образ протягом цілих двох років ліпила російська пропаганда з самої Надії Савченко. Образ убивці та бандитки. Тепер пані Савченко вистачило 20 секунд, щоб цей образ, що почав уже тьмяніти, освіжити в пам'яті росіян. Словом, канал NewsOne за допомогою Савченко та Червоненка надав російській пропаганді таку картинку, про яку вона й не мріяла. І подібний приклад є одним із багатьох подібних.

Секрет вседозволеності

Причина такого неподобства криється, вочевидь, в особі власника телеканала. Зірка Євгена Мураєва засяяла на небосхилі майже три роки тому, коли він із рядового депутата перетворився на медіа-власника, купивши у колеги Вадима Рабиновича частку його дітища — NewsOne. «Україна молода» нещодавно присвятила Мураєву окрему публікацію. Щоб не повторюватися, зауважимо: нині, як кажуть джерела, шляхи Мураєва та Рабиновича — «співвласників» партії «За життя!» — почали розходитися. Причина полягає в тому, що Мураєв не задоволений тією роллю домінанта, котру в їхньому тандемі перебирає на себе Рабинович. А Рабиновича, у свою чергу, надто наполегливо проштовхують до виходу у другий тур президентських виборів.

Ця історія заслуговує на те, аби зупинитися на ній трохи детальніше. «Дружба» двох політиків почалася влітку минулого року, коли Рабинович і Мураєв синхронно заявили про припинення співпраці з партією «Опозиційний блок», у фракції якої вони перебували. Вже на момент виходу Мураєва і Рабиновича з фракції «Опоблок» зазначив, що це результат змови перебіжчиків із владою з метою розколу опозиційного електорату, а депутат Микола Скорик відразу охрестив новий проект Мураєва і Рабиновича «МуРа». У відповідь Рабинович і Мураєв говорили, що це вони є справжньою опозицією, а ОБ — це ті, хто підіграє владі.

Але все виглядає, м'яко кажучи, не зовсім так. Адже від старту нового проекту Рабиновичу було відкрито «зелене» світло відразу по кількох напрямках. У першу чергу — медійному. У партії завелися серйозні фінансові ресурси — рідко який день обходиться без того, щоб у стрічці новин не рясніли, як під копирку написані, новини про чергові заяви Рабиновича. При цьому спостерігачі давно звертали увагу, що вся ця піар-кампанія ведеться не навколо розкрутки партійного бренду «За життя», а навколо особисто Вадима Рабиновича.

Дивуватися нічому, адже поінформовані спостерігачі стверджують, що таким є принцип влади на президентській вибори-2019. Недарма сумнівні соціологи «малюють» Рабиновичу третє місце у президентському рейтингу: його явно бачать бажаним для Петра Порошенка суперником у другому турі виборів. Якщо все це так і є, то поблажливість до вакханалій, які мають місце на каналі Рабиновича К, перестав дивувати. Зацікавлені особи в даній ситуації діють за принципом взаємозаліку: влада не чіпає канал, а канал просуває меседжі, потрібні власникам. Звісно, якщо спілка Мураєва та Рабиновича розпадеться, це дещо змінить правила гри. ■

ДОПОМОГА

«Метальний список» проти сепаратистів

Пентагон та Держдеп мають план надання Україні летального озброєння

Ігор ВІТОВИЧ

У міністерстві оборони та в Державному департаменті Сполучених Штатів Америки розробили план щодо надання Україні летальних оборонних видів озброєнь. Про це 31 липня повідомило американське видання «Уолл-Стріт Джорнел» із посиланням на свої неназвані джерела в американській адміністрації.

За інформацією ділового видання, план американських військових та дипломатів передбачає постачання Україні насамперед протитанкових комплексів FGM-148 Javelin, протиповітряного озброєння та інших видів оборонних озброєнь задля боротьби з підтримуваними Росією сепаратистами на Донбасі. Тепер план має бути затверджений Білим домом, хоча Дональду Трампу документ ще не представляли.

Водночас один із високоставлених представників адміністрації американського президента та заявив виданню, що поки що жодного рішення щодо постачання Україні цих видів оборонних озброєнь не ухвалювали. Так само як і не було дискусії щодо цих пропозицій під час минулотижневої наради в Білому домі стосовно російської тематики. За словами посадовця, Трамп не отримував щодо планів надання Україні озброєнь жодної інформації, тож його пози-

ція з цього питання невдома.

Водночас речниця Пентагону повідомила, що в американському оборонному відомстві поки що «не визначились» щодо можливості надання Україні «летальних оборонних озброєнь». Утім, як заявили «Уолл-Стріт Джорнел» анонімні чиновники, міністр оборони США Джеймс Меттис уже затвердив цей план.

Нагадаємо, нещодавно спеціальний представник США щодо України Курт Волкер оголосив журналістам, що у Вашингтоні обговорюється можливе постачання Україні зброї для захисту від російської агресії. Варто зазначити, що значна частина адміністрації Барака Обами та більшість американських законодавців також виступали за надання Україні летальних озброєнь, проте на заваді реалізації цієї позиції стала обидва позиція Барака Обами. «Саме вчасно», — відреагував сенатор Джон Маккейн на повідомлення про плани надання зброї Україні у «Твіттері».

Україна давно намагалась отримати ПТРК «Джавелін», щоб ефективно боротися з броньованими машинами російського виробництва. Пускаючи установку «Джавелін» є дуже мобільною через свою невелику вагу — зазвичай, їх переносять команди з двох осіб, зауважують ЗМІ. Попри невеликі розміри та вагу, ця зброя не з дешевих. Сама

Установка «Джавелін» коштує 126 тис. доларів, а одна ракета до неї — 78 тис. доларів.

установка «Джавелін» (у перекладі з англійської — «Метальний список») коштує 126 тис. доларів, а одна ракета до неї — 78 тис. доларів.

За планами, протитанкові ракети будуть надані українським військам у віддалені від лінії конфлікту зони для того, щоб обмежити ризики ескалації та знизити можливі ризики того, що надання зброї може спонукати Київ до нападу, повідомляє «Уолл-Стріт Джорнел». Якщо Україна буде невідповідно використовувати зброю, Вашингтон може забрати цю технічну допомогу. Раніше, з часу початку конфлікту в Україні, Вашингтон загалом обмежувався так званою нелетальною підтримкою та навчаннями. Окремі посадовці США та України зазначили в коментарі західній пресі, що можуть знадобитись місяці для того, щоб Білий дім ухвалив остаточне рішення.

«Рівень насильства останнім часом зріс», — сказав генерал армії США Кертіс Скапаротті, коментуючи плани надання зброї Україні, — росіяни надають деяке з найсучаснішого устаткування і радників своїм військам». Водночас Німеччина та Франція налаштовані скептично стосовно надання зброї Україні через стурбованість, що це може поглибити конфлікт. «Дуже важливо, щоб ми не роздували ситуацію», — зазначив радник із Національної безпеки Британії Марк Седвелл, інформує «Уолл-Стріт Джорнел». Утім позиція адміністрації президента США Дональда Трампа з приводу можливого озброєння України є більш рішучою, ніж його попередника Барака Обами, а закиди про буцімто прихильність Трампа до Росії не витримують критики. На це звертає увагу низка впливових онлайн-коментаторів. ■

ПРОТИСТОЯННЯ

Неконституційна асамблея

США наклали санкції на президента Венесуели Мадуро

Ігор ВІТОВИЧ

США запровадили фінансові санкції проти президента Венесуели Ніколаса Мадуро, назвавши його диктатором. Американське міністерство фінансів додало Мадуро до чорного списку 31 липня. Причиною тому стали недільні вибори до конституційної асамблеї Венесуели — за допомогою цього органу венесуельський президент сподівається переписати Конституцію країни. «Вчорашні нелегітимні вибори підтверджують, що Мадуро є диктатором, який не зважає на волю народу Венесуели», — заявив міністр фінансів США Стівен Мнучін. Ніколас Мадуро є четвертим іноземним лідером, який потрапив під санкції з боку США, додав пан Мнучін.

Міністерство фінансів США 26 липня запровадило санкції щодо 13 чинних та колишніх венесуельських чиновників, щоб стримати Ніколаса Мадуро від проведення виборів. Тоді під санкції потрапили міністр внутрішніх справ та глава армії.

Санкції означають, що американські громадяни і компанії не зможуть провадити бізнес із Мадуро, а будь-які його активи під юрисдикцією США буде заморожено. Мадуро відреагував на санкції самовпевнено, звинувативши Білий дім у расизмі та колоніалізмі. Мадуро заявив, що вибори були «голосуванням за революцію», додавши, що «санкції імперії» його не лякають. «Імператор Дональд Трамп прийняв рішення проти мене, яке демонструє його відчай і ненависть», — сказав президент Мадуро у телезверненні в понеділок. — Я не підкоряюся наказам іноземних урядів і ніколи не підкорююсь... Запроваджуйте щодо мене санкції, якщо хочете, але народ Венесуели вирішив бути вільним, і я є незалежним президентом вільної нації».

У понеділок уряд Венесуели заявив про рекордну явку у 8 мільйонів осіб на виборах до Конституційної асамблеї. Опозиція та незалежні джерела оцінили явку інакше — 2-4 мільйони. Опозиція, яка бойкотувала вибори, заявила, що 88% виборців не голосували. Вона відмовилась визнавати вибори. Натомість представники виборчої комісії оголосили про явку в 41,5%. Тобто, за офіційними даними, на виборчі дільниці дійсно прийшли 8 мільйонів, а загалом 19,4 мільйона венесуельців мають право голосу.

З-поміж 5,5 тисячі кандидатів було обрано 545 членів Конституційної асамблеї. Члени Конституційного органу, каденція яких ще не визначена законом, матимуть практично необмежений час на здійснення змін у венесуельському законодавстві, включно з питанням дострокових виборів парламенту. Чинний парламент, у якому переважаючу більшість місць має опозиція, був практично позбавлений урядом своїх прерогатив, а його робота заблокована бойовиками президента. Президентський термін Ніколаса Мадуро спливає 2019 року, але завдяки кишеньковій Конституційній асамблеї можуть не відбутися навіть чергові президентські вибори, не кажучи вже про дострокові. Бо Мадуро не має підтримки народу і не переможе ні на одних, ні на інших. 30 мільйонів громадян Венесуели відчувають брак основних товарів та ліків, оскільки економіка країни ослаблена.

Вибори до Конституційної асамблеї 30 липня позначились кривавим насильством, яке чинили пропрезидентські бойовики. 10 представників опозиції було вбито, включно з жінкою-адвокатом та лідером молодіжного крила опозиції. Протестувальники заблокували декілька доріг у столиці Венесуели — Каракасі. Марш, який планували провести у понеділок на честь загиблих у день голосування, перенесли на 2 серпня, коли має зібратися Конституційна асамблея. Опозиція каже, що вибори до Конституційної асамблеї — це спроба президента Ніколаса Мадуро захопити владу в країні.

Масові протести, які тривають в країні кілька місяців, супроводжуються сутичками з поліцією. Внаслідок зіткнень загинули вже понад 120 осіб. Лідери опозиції закликали продовжувати акції протесту проти новоствореної Конституційної асамблеї. Як повідомлялося, низка країн регіону, серед них Аргентина, Перу, Колумбія та Панама, а також Іспанія і ЄС розкритикували вибори до Конституційної асамблеї та заявили, що не визнають їх. Більше того, навіть генеральний прокурор Венесуели Луїза Ортега Діас не визнала недільних виборів та створеного на їх підставі органу, назвавши голосування «наругою над народом та його суверенністю». Однак Росія, Куба, Нікарагуа та Болівія підтримують Ніколаса Мадуро. ■

ВТРАТИ

Останній кадр

Пішли з життя Сем Шепард та Жанна Моро

Олег БОРОВСЬКИЙ

Американський актор, драматург, сценарист та режисер Сем Шепард помер у віці 73 років у своєму будинку в штаті Кентуккі. Він був лауреатом Пулітцерівської премії та номінувався на «Оскара». Як актор, виступив, зокрема, у фільмах «Сталеві магнолії», «Звіт Пелікана», «Гомо Фабер», «Гелікоптер у вогні» та «Серпень у графстві Осейдж».

Шепард був номінований на «Оскара» за роль у фільмі «Перший крок у космос» (1983) у постановці Філіпа Кауфмана. Він був автором понад 40 театральних п'єс. Кар'єру розпочинав у позабродвейських театрах. Пулітцерівську премію отримав за п'єсу «Поховане дитя» (1979). Мав ще кілька номінацій на цю престижну нагороду.

Сем Шепард був автором сценаріїв до таких шедеврів світового кіно, як «Забріські Пойнт» (1970) класика італійського кіно Мікельанджело Антоніоні та «Париж, Техас» (1984) класика німецького кінематографа Віма Вендерса.

Акторка Жанна Моро — одна з найбільш та найяскравіших зірок французького кіно останніх шести десятиліть — померла у віці 89 років. Акторку знайшли мертвою в її будинку в Парижі, повідомили агенції «Франс

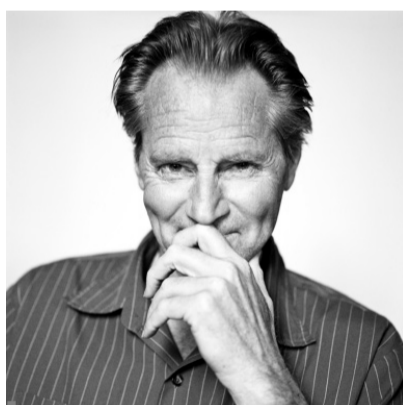

Жанна Моро і Марчелло Мастроянні у фільмі «Ніч».

Пресс» у мерії округу.

Її найвідоміша роль — у фільмі французької «нової хвилі» режисера Франсуа Трюффо «Жуль і Джим», що вийшов у 1962-му. Серед стрічок, у яких знялася Моро, — «Ніч» італійського режисера Мікельанджело Антоніоні, «Щоденник покоївки» іспанського режисера Луїса Бунуєла, «Мадемуазель» британського режисера Тоні Річардсона. Жанна Моро працювала в кількох стрічках із класиком світової режисури, американцем Орсоном Велсом, зокрема в його фільмі «Процес».

Моро була відома тим, що відмовилась від запрошення Майка Ніколса зіграти пані Робінсон в оскаронному фільмі «Випускник» і натомість знялась у фільмі-шедевірі Франсуа Трюффо «Наречена була в чорно-

Сем Шепард.

му», який називають даниною Альфреду Хічкоку.

У 1960 році вона отримала акторську нагороду в Каннах за роль у фільмі «Сім днів... сім ночей». За гру у стрічці «Віва Марія!» — найвищу британську кінонагороду «Бафта» як найкраща іноземна акторка. У 1992 році Моро виграла найвищу кінонагороду Франції «Сезар» — за фільм «Стара леді, яка ввійшла в море». 1998 року була відзначена почесним «Оскаром» за життєвий внесок у мистецтво кіно. І це лише найголовніші відзнаки.

Востане акторка з'явилася на великому екрані 2015 року в комедії «Я маю здібних друзів».

Акторка походила зі скромної незаможної родини. Впродовж усього життя, незважаючи на статус суперзірки світового кіно, залишалася скромною особою. Жанна Моро також любила і вміла співати, видала кілька музичних альбомів. Виступала у славетному нью-йоркському концертному залі «Карнегі Холл» разом із Френком Сінатрою. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Аграрний фонд наростив прибутки

За підсумками першого півріччя нинішнього року, дохід ПАТ «Аграрний фонд» становить 1,8 млрд. грн., а чистий прибуток після нарахування податку на прибуток становив 70,2 млн. грн. Такі дані опубліковано на сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). У порівнянні з результатами аналогічного періоду минулого року, чистий прибуток Товариства збільшився в 2,8 раза. Фінансовий план за звітний період перевищено на два відсотки. У розрізі даних, за перше півріччя поточного року Товариство реалізувало 286,3 тис. тонн зерна, 122,7 тис. тонн борошна та 44,3 тис. тонн продуктів переробки. Упродовж шести місяців експортовано 19 тис. тонн зерна та 6,9 тис. тонн продуктів його переробки.

Контракти Шовкового Шляху

Заступник міністра аграрної політики Ольга Трофімцева та голова Держпродспоживслужби Володимир Лапа з представниками офіційної делегації Генеральної адміністрації наглядю за якістю інспекції та карантину Китайської Народної Республіки узгодили низку документів за різними товарними групами. На фінальній стадії оформлення протоколи щодо бурякового жому та соняшниковому шроту. Вони нададуть можливість уже з наступного року почати торгувати цією продукцією. Чекають на відкриття ринку КНР черешня, продукти з яєць та сорго. Наприкінці травня Держпродспоживслужба та AQSIQ підписали Протокол інспекційних, карантинних та ветеринарно-санітарних вимог щодо експорту замороженої яловичини з України до КНР, активно співпрацюють над узгодженням фітосанітарних та інспекційних вимог щодо експорту ще цілої низки української агропродукції. Окрім вищезгаданої продукції, йдеться також про мед та молочні харчові продукти. Компетентні органи України та Китаю мають змогу нарощувати співробітництво у сфері контролю якості, інспекції та карантину і в рамках Нового Шовкового шляху.

Ліси всихають

Завтра в Рівненській області відбудеться міжнародна візна нарада Державного агентства лісових ресурсів. Будуть обговорювати причини та наслідки масового всихання соснових насаджень на Поліссі, а також здійснення в них найближчим часом необхідних санітарно-оздоровчих заходів. У заході візьмуть участь фахівці лісової галузі з України та Республіки Білорусь, науковці, експерти, представники екологічних громадських організацій. Перша половина наради відбудеться безпосередньо в лісових масивах Рівненської області, де проблема всихання дерев — цілком наочний приклад. Окрім того, обговорюватимуть роботу лісгоспів за Санітарними правилами у лісах України та внесення до них змін задля попередження розповсюдження хвороб лісу. Нарада, повідомляє прес-служба Держлісагентства, відбудеться 3 серпня з 8:30, орієнтовно, до 15-ї години на території державного підприємства «Сарненський лісгосп» (Рівненська область). Представників громадськості також запрошують узяти участь у цьому міжнародному заході. За необхідності буде організовано підвезення до місць проведення наради та назад. За детальнішою інформацією можна звертатися за телефоном: (044) 234-23-48. ■

Олена ЯРОШЕНКО

За оперативними даними прес-служби Миколаївської облдержадміністрації, ранні сільськогосподарські культури в області на перше серпня повністю скошено і обмолочено. Середня урожайність становить 32,2 центнера з гектара. Загалом отримали 2,35 млн. тонн зерна нового врожаю.

Водинадцяти районах області намолочено понад 100 тис. тонн зерна, а в Снігурівському зібрано понад 200 тис. тонн. Найвищу урожайність зернових культур теж отримали сільгосптоваровиробники Снігурівського району (39,4 ц/га), а також Миколаївського (38,8 ц/га) та Очаківського (36,1 ц/га). В області також зібрано ріпак із 31 тис. гектарів. Намолотили 64 тис. тонн при урожайності 20,4 центнера з гектара. Наразі сільгосптоваровиробники області активізували підготовку до посівної кампанії озимих урожаю 2018 року, в господарствах засипають на зберігання насіння, а на звільнених площах проводять дискування ґрунту. У Березанському районі вже почали ранній посів озимого ріпаку: 1,6 тис. гектарів устигли на кінець липня засіяти.

Як повідомив директор департаменту агропромислового розвитку Херсонської ОДА Олександр Паливода, з 669 тисяч гектарів жнивних площ області намолочено 2 мільйони 122 тис. тонн зерна. Перше місце за врожайністю посіли аграрії Каховського району з показником 37,2 центнера з гектара. Хороші результати також у хліборобів Новотроїцького (35,2 ц/га), Нововоронцовського (34,4 ц/га) та Голопристанського (33,6 ц/га) районів. На Херсонщині також почалася підготовка до осінніх польових робіт: дискують післяжнивні площі, накопичують мінеральні добрива та інші ресурси.

Станом на 31 липня зернові та зернобобові культури за-

■ ОФІЦІЙНО

Перші обжинки, перші озимі

Південні регіони завершили збирання ранніх зернових і почали сіяти озимину

Попри несприятливі погодні умови та пізній початок жнив, на Одещині середня урожайність ранніх зернових у деяких районах сягнула майже 50 центнерів з гектара.

галом по Україні обмолотили на площі 7 мільйонів 149 тис. гектарів. Це 74% відсотка від запланованого. Намолот зерна становить 25,8 млн. тонн при середній врожайності 36,1 центнера з гектара. За даними Мінагрополітики, озима пшениця на цю дату обмолочена на площі 4 мільйони 68 тис. гектарів, або 76 відсотків від прогнозу. Зернової пшениці з цього обсягу намолочено 18,15 млн. тонн при середній врожайності 38,8 центнера з гектара. Яру пшеницю зібрали з 40,4 тис. гектарів (п'ята частина площ), намолот становить 112,1 тис. тонн при врожайності 27,7 центнера з гектара.

Озимий ячмінь зібрано з 862,3 тисяч гектарів (97 відсотків) обсягом 3,1 млн. тонн. Урожайність його становить 36,2 центнера з гектара. Яровий ячмінь обмолотили на площі 1,1 млн. гектарів (69 відсотків) обсягом 3,3 млн. тонн при середній врожайності 29,5 центнера з гектара.

Жито поки що зібрано лише на п'ятій частині площ — з 35,2 тис. гектарів. Намолотили 93,3 тис. тонн при врожайності 26,5 центнера з гектара. Також аграрії приступили до збирання вівса, який на звітну дату встигли обмолотити на 20,9 тис. гектарів (десята частина). Намолот

— 52,4 тис. тонн при врожайності 25,1 центнера з гектара.

Горох майже увесь зібрали. Намолот із 375,1 тис. гектарів склав 971,9 тис. тонн, середня урожайність — 25,9 центнера з гектара.

Валовий збір насіння озимого ріпаку станом на 31 липня становив 1,8 млн. тонн при врожайності 26,8 центнера з гектара. Усього зібрано 687,5 тис. гектарів, це 92 відсотки площ. Ярого ріпаку намолочено 8,5 тис. тонн при врожайності 19,1 центнера з гектара. Це з менш ніж десятою частиною площі, яка підлягає збиранню (4,5 тис. гектарів). ■

■ КОЕФІЦІЄНТ КОРИСНОЇ ДІЇ

Вічнополуничні плантації

Без землі і хімікатів — лише на органічних відходах і поливі вирощують ягоди в пустелі

У пустелі Негев полуницю збирають, задерши голову догори.

Зоя НАЗАРЕНКО

Наприкінці літа мало кому вдається поласувати свіжою, не з супермаркету, полуницею. Ремонтантні сорти в серпні-вересні дарують дрібненькі запапні ягідки лише господарям... А магазинні, ті, що без смаку й без запаху, ми вже звично сприймаємо «нітратними». Втім у підприємливих прогрес не стоїть на місці, рухаючись за попи-

том. Споживачі навчилися обирати якісне? Організуємо доставочку! Навіть із пустелі...

Отже, таки у справжнісінькій пустелі Негев в Ізраїлі квітнуть, пахнуть і родять, певно, найнезвичайніші полуничні плантації у світі. Високо над землею, без будь-якого ґрунту, фактично в повітрі висять стиглі грона ягід. Функцію землі на цій полуничній плантації виконує... кокосове волокно. Його завозять в Ізраїль з Азії. Простіше ка-

жучи, закуповують відходи кокосів (волохату шкірку) і перемелюють. А потім застосовують як поживний ґрунт для розведення солодкої ягоди. Безумовно, не менш важливим компонентом є регулярний полив: краплинне зрошування з додаванням необхідних рослинні оптимально дозованих поживних речовин.

Гідропоніка — ідеальне рішення для спекотних країн. Адаже дозволяє знімати по кілька урожаїв на рік, не перевитрачаючи дорожню воду. Тому в спекотному Ізраїлі переважна частина овочів, зелені, а часто і фруктів вирощується у такий спосіб.

В Ізраїлі полуниця, вирощувана як на експорт, так і для внутрішнього споживання, дозріває не в традиційних для Європи травні-червні, а ближче до зими. А потім дає врожай ще протягом кількох місяців.

Для того щоб вередлива ягода привільно почувалася в самому серці пустелі, ізраїльські фермери враховують усе: рівень температури, вологість повітря, кількість світла, подачу поживних речовин. Усе це контролюється спеціальною апаратурою. Змінюючи певні умови в середовищі, тут регулюють навіть терміни дозрівання полуниці. Сучасна технологія дозволяє отримувати ягоди дуже високої якості, — смачні, пружні, такі, що добре транспортуються, витривалі і чудового товарного виду.

Оскільки ягоди під час дозрівання не стикаються ні з землею, ні з іншими травмуючим поверхнями, вони мають тривалий термін зберігання. А оптимальна вентиляція дозволяє скоротити хвороби рослин до мінімуму. Добре провітрована, недоступна для шкідників, ізраїльська полуниця не потребує отрутохімікатів, тому її залюбки купують прискіпчиві перфекціоністи. Особливо — побувавши на повітряних полуничних плантаціях у пустелі Негев особисто. ■

Арсен Аваков
міністр внутрішніх справ України

«Я буду радий, якщо Саакашвілі, зібравши всі формальні юридичні аргументи, в суді доведе правомірність свого володіння українським паспортом, розвінчавши всі претензії».

ЩО ОБИРАЄШ?

За Україну, за її паспорт!

Глава МВС Арсен Аваков не шкодує про тих, хто бажає отримати громадянство Росії

Іван ПОВАЛЯЄВ

Вітчизняний політик обурений тим, що Росія в односторонньому порядку спростила отримання російського громадянства для українців, що засвідчує зневагу до суверенітету України. Бажаючі громадяни України відтепер можуть отримувати російське громадянство, не маючи документа про відмову від українського з України, а лише нотаріально завіривши своє зречення від України.

«Нехай котиться!»

А ось міністр внутрішніх справ Арсен Аваков вважає, що не слід шкодувати про тих українців, які перейдуть у російське громадянство за спрощеною процедурою.

«Росія оголосила про спрощену процедуру отримання громадянства для українців, народжених в СРСР. Потираючи рученята, кремлівські дяді не можуть натішитися своєю черговою гібридною вигадкою. Мовляв, народ український масово попре за руськими паспортами, а там, бачте, й українців не лишиться — суцільно радянські руські громадяни», — іронізує пан Аваков у своєму дописі у «Фейсбуці».

При цьому міністр не розуміє, заради чого навіть погано освічені і «забиті пропагандою раша тіві» людини вступають в російське підданство: на його думку, ні заробітку більшого, ні більших свобод, ні безвізового режиму з Євросоюзом РФ запропонувати не може.

«Якщо після трьох років війни, смертей і брехні, принесених Росією українцям, все ще залишається той простак,

Арсен Аваков вважає красенями українські паспорти з тризубом.

який, може, й говорить не так, як я, слобожанським українським суржилом, а чистою лінгвістичною російською — і хоче возз'єднатися з «матінкою Росією» — нехай! Терміново нехай бере собі російський паспорт! Лише наше українське громадянство з такого роду вчинком сумісним бути не має. Ніяк», — додав голова МВС.

На його думку, попри всі негаразди, які є в Україні, озирнувшись на останні три роки, «с чим пишатися», попри війну «з російською імперією».

«Більшості з нас важко оцінити зараз, як змінюється наша країна. На такому короткому історичному проміжку це важко усвідомити. Рефлексуєючи на сьогоднішні складнощі і проблеми, на мінливі президентства й уряди. Але ж у найзавзятішого скептика і критика все одно буде час для правди наодинці з со-

бою. І навіть у скептиків не буде жалю про втраченого громадянина, який кинувся до російського паспорта. Тож нехай іде, хто хоче. Я б навіть сказав: нехай котиться!» — написав пан Аваков.

На провокації не піддавайтесь

Водночас Міністерство закордонних справ України вважає, що спрощення Росією порядку отримання громадянства для українців є свідченням повної зневаги держави-агресора до міжнародного права і суверенітету інших держав, адже «російська влада взяла на себе повноваження визначити порядок виходу з громадянства іноземної держави, що є виключною прерогативою національного законодавства держави відповідного громадянства».

Дипломати наголошують, що відмова від громадянства України у формі на-

ДО РЕЧІ

Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков хотів би, щоб Міхеїл Саакашвілі довів у суді правомірність набуття ним українського паспорта, а Верховна Рада уточнила процедуру отримання громадянства. Адже «довкола паспортів і громадянства останнім часом буря емоцій у зв'язку з Саакашвілі».

На його думку, в цьому питанні є як формальний підтекст, так і політичні трактування. «І не те, щоб мені він подобався чи я його, сказаного, полюбив — ні. Просто це красиво і правильно, коли працюватиме цей демократичний правовий інститут оскарження рішень. Незалежно, хто кому подобається і які у кого політичні погляди і цілі», — пояснив міністр МВС.

Арсен Аваков також наголошує на необхідності внесення негайних коректив в українське законодавство, в якому варто «чітко, жорстко й недвозначно прописати процедури надання та позбавлення громадянства, непохитні права громадян України — незалежно від будь-якої волі в самій Україні та за її межами».

«Щоб не виникало ні казусів Саакашвілі, ні кремлівських мрійників, які потирають рученята, вбляючи червоними «корочками» замість наших красенів із тризубом!» — додав Аваков.

правлення нотаріально засвідченої заяви про відмову від українського громадянства в повноважний орган країни громадянства є нікчемною за своєю суттю та змістом. У відомстві підкреслили, що, згідно з чинним законодавством України, єдиним документом, який засвідчує факт припинення громадянства України як шляхом виходу з нього, так і його втрати, є відповідний указ Президента України.

«Розцінюємо такий крок держави-агресора як продовження правової дискримінації та утисків прав громадян України, які в силу різних обставин живуть або працюють на території Росії, а також на окупованій нею території України», — сказано у заяві МЗС.

Дипломати закликають громадян України не піддаватися на подібні провокації та застерігають від здійснення поїздок до Російської Федерації. ■

НА СВІТЛО

«Закрите» небо над «хатинкою»

Над маєтком посадовця ГПУ Володимира Бедриківського збили дрон активістів з вогнепальної зброї

Іван БОЙКО

Можновладці, які швидко розбагатіли й обзавелися розкішними маєтками, знайшли спосіб протидії громадським активістам, які цікавляться чималими статками держслужбовців, що нібито «живуть на одну зарплату» й бізнесом ніколи не займалися.

Прецедент днями створив керівник Департаменту нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та координації правоохоронної діяльності ГПУ Володимир Бедриківський. Саме над його «хатинкою» невідомі відкрили вогонь по дроні активістів, який знімав маєток із висоти паташного польоту, й збили його кулями.

Як повідомив член громадської ради НАБУ Олексій Гриценко, дрон збито з вогнепальної зброї після кількох пострілів. Тож активісти викликали наряд поліції на місце інциденту.

Гриценко каже, що зйомку будинку здійснювали за закликм Генпрокурора Юрія Луценка, «який просив повідомляти про недоброочесних прокурорів і надавати таку інформацію». За його словами, збитий дрон віддала сусідка Бедриківського, бо він упав на її територію. Тоді як

«людина, схожа на Бедриківського, втекла до озера».

Активісти сподіваються на швидку реакцію правоохоронців. При цьому додають, що експертиза ушкодженого дрона займе декілька місяців.

Цікаво, що у коментарях до посту Гриценка у «Фейсбуці» Генеральний прокурор Юрій Луценко стверджує, що Володимир Бедриківський не міг стріляти по дроні журналістів, бо був у той час на роботі, зокрема на доповіді в Луценка. При цьому керівник ГПУ дещо зневажливо відгукнувся про Гриценка: мовляв, «купа помилок у тексті наводить на думку, що поранений автор посту».

Цікаво, що, за даними журналістів програми «Схеми», Володимир Бедриківський користується елітним маєтком, записаним на його 80-річну матір ще у 2009 році, коли Володимир Бедриківський працював першим заступником міністра у Міністерстві внутрішніх справ (МВС на той час очолював саме Луценко. — Ред.).

У письмовій відповіді журналістам прес-служба ГПУ підтвердила, що Бедриківський живе в будинку матері, але яким чином вона придбала таке дороге житло — невідомо. ■

«Хатинка» оформлена на 80-річну матір Володимира Бедриківського.

А ТИМ ЧАСОМ...

Генеральна прокуратура підозрює міністра фінансів Олександра Данилюка в ухиленні від сплати податків. Про це йдеться в ухвалі Печерського райсуду Києва, згідно з якою суд доручив співробітникам Державної фіскальної служби провести перевірку міністра фінансів на предмет дотримання вимог податкового та валютного законодавства за період з 1998 до 2016 року. Відповідне кримінальне провадження зареєстроване 4 липня 2017 року.

За даними ГПУ, Данилюк, очолюючи в 2010—2014 роках координаційний центр із впровадження економічних реформ при адміністрації Президента Віктора Януковича, придбав житловий будинок площею 290 кв. м вартістю 2 млн. гривень, а також автомобіль BMW X5. Крім того, в 2014 році Данилюк зробив внесок у розмірі 519,6 тис. гривень на рахунок в Укрсоцбанку. Водночас, згідно з податковою інформацією про доходи, за 2010—2014 роки Данилюк отримав дохід на суму 556,1 тис. гривень.

У свою чергу, пан Данилюк стверджує, що не отримував жодної підозри від ГПУ, всі податки сплатив і зараз перебуває з родиною на відпочинку. Тож у нього «виникають питання щодо компетенції людей, які створили цілу справу, оцінюючи винятково період його роботи на держслужбі (2010—2014 рр.) і не враховуючи період роботи в приватному секторі, зокрема на провідних посадах у різних компаніях за кордоном».

Міністр фінансів також зазначив, що не перериватиме відпустку через цей інцидент: «Робота в міністерстві, коли кожен день стикаєшся з колосальним супротивом системи, виснажує. Попереду дуже активний вересень і дуже багато роботи. Для цього будуть потрібні сили».

ДОБРА СПРАВА

Василь СОКУР, кандидат історичних наук

У Нових Безрадичах поблизу Києва вже стоїть хата, збудована за кресленнями Кобзаря. Мав за честь докласти зусиль до втілення ідеї і навіть будівництва і я. Працював з усвідомленням, що в мене було два замовники: і Президент Віктор Ющенко, і над ним — Тарас Григорович Шевченко. Будували не селянську, а панську хату — академіку мистецтв, так само закоханому в Україну і вірному своїй Батьківщині — як і в часи кріпацького дитинства.

«...Щоб робоча була дубова та круглий ганок скляний на Дніпро»

Думка збудувати Шевченкові хату, про яку Тарас Григорович мріяв і проєкт якої нам залишив, жила серед шанувальників Пророка давно.

Відомо, що після повернення із заслання у 1857 році 43-річний Тарас Шевченко нічого так пристрасно не бажав, як мати власну оселю — щоб знайти в ній сімейне щастя. Адже все своє мученицьке життя він поневірявся по казематах та по чужих квартирах.

Мрія мати власне житло була у Тараса Шевченка всепоглинаючою:

А в третього, як у старця,
Ні хати, ні поля
Тільки торба, а з торбини
Виглядає доля.

У цих рядках із «Невольника» бачимо і самого Шевченка. Його крик душі домінує і в останніх віршах:

Поставлю хату і кімнату,
Садок-райочок насаджу,
Посиджу я і походжу
В своїй маленькій благодаті.

Здавалося б, мрія Тараса Григоровича була вже близькою до втілення. У 1859 році він приїздить в Україну, щоб побачитись із родичами, земляками і обрати місце для будівництва хати. Разом із братом Варфоломієм вибрали таке місце — поблизу Канева, над Дніпром (тут Шевченко тепер похований).

У 1860 році Тарас Шевченко надсилав братові з Петербурга архітектурний проєкт хати і супроводжує його листами: «Посилаю тобі нашивку зроблений план хати. Поміркуй і роби, як сам добре знаєш. Мені тільки треба, щоб робоча була дубова та круглий ганок скляний на Дніпро». (3 листа Шевченка до Варфоломія, 18 лютого 1860 р.) «Коли ти кажеш, що коло Канева добре, то бери десять десятин землі з умовою заплатити гроші в продовження года в три срока». (3 листа до Варфоломія від 1 липня 1860 р.)

Однак передчасна смерть обірвала Шевченкові плани. Мрія «поставити хату і кімнату» залишилася не реалізованою.

Приходили відписки

На початку 2000-х років автор цих рядків також перейнявся такою ідеєю. Тарасова мрія збудувати хату стала і моєю мрією. Почав стукати в усі двері. Доречність такого будівництва була очевидною. Пам'ятників нашому Кобзареві по всьому світу, мабуть, найбільше, ніж будь-кому — майже півтори тисячі! А хати за кресленням Кобзаря не було.

У 2003 році у всеукраїнському науково-популярному журналі «Дивосвіт», появу якого свого часу благословив напутнім словом Олесь Гончар, з'явилася перша стаття «Остання мрія і любов Шевченка». А також «Звернення до співвітчизників» за моїм підписом: «Шановні співвітчизники! Заповіт Т.Г. Шевченка — бути похованим над Дніпром, — здійснили його сучасники. Але до цього часу не реалізоване ще одне його прижиттєве пристрасне бажання: мати власну хату. Ми віддамо гідну данину пам'яті нашого Кобзаря, якщо уogliamo цю останню його волю, втілимо мрію в реальність — збудуємо Шевченкові хату за його власним проєктом».

Щоб зібрати кошти, були спроби створити цільовий благодійний фонд — і будувати хату в традиціях народної толоки. (Адже лише носіїв прізвища Шевченко в Україні сотні тисяч!). Періодично з'являлися в пресі мої публікації,

Хата-мрія Тараса Шевченка у Нових Безрадичах.

«У своїй маленькій

Президент Віктор Ющенко втілює у життя мрію Великого Кобзаря

виступи на радіо, в яких йшлося про необхідність і велике виховне значення будівництва хати Шевченка.

Звертався до Президента Віктора Ющенко. «Крім університетської освіти, маю також фах будівельника, — писав я у зверненні до Віктора Андрійовича. — Свого часу закінчив Київський індустріальний технікум. Збудував власноруч понад 100 цегляних будинків, печей, камінів по всій Україні. Зобов'язуюсь власноруч і безкоштовно виготовити всі печі, грубки, каміни за ескізами Шевченка».

Звісно ж, мої послання не потрапляли на очі адресату. Бюрократична братія футболіяла відписки по інстанціях. Мені, за місцем проживання, приходили відписки, з яких можна хіба що посміятися. На кшталт ось такої:

«Києво-Святошинська районна державна адміністрація уважно розглянула ваше звернення до Президента України щодо створення будинку-музею Шевченка Т. Г. та повідомляє наступне. На жаль, бюджетом Києво-Святошинського району не можуть бути передбачені кошти на будівництво будинку-музею Шевченка Т. Г. у Канівському меморіалі».

Звертався по підтримку і до відомих шевченкознавців. Усі — за! Але як подолати глуху стіну бюрократичних перепонів? На вертолітний майданчик у Каневі кошти знайшлися, на золоті унітази й батони вони є, а на дерев'яну хатину розміром 17х8,5 метра коштів катастрофічно не вистачає.

Пам'ятаю, як бідкався з цього приводу і С. А. Гальченко — генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка у 2000—2005 роках. Із Сергієм Анастасієвичем ми знайомі зі студентських років. У нинішньому Київському педагогічному університеті ім. М. Драгоманова я працював редактором багатотиражної газети «За педагогічні кадри». Сергій навчався на філологічному факультеті. Був відмінником, але ходив із тавром «націоналіста»: був помічений біля пам'ятника Шевченка, коли у травневі дні перепоховання Кобзаря там збиралась національно свідомо інтелігенція.

Дебільні совкові часи помінялись на кращі. Україну тепер можна любити, не ховаючись. За іронією долі колиш-

Зоя Ружин і Віктор Ющенко.

ній «націоналіст» стає директором найкращого у світі Шевченкового музею!

Сергій Анастасієвич дещо охолодів мій запал:

— Не тільки ти переймаєшся цим задумом, виникав він і в мене. Свого часу звертався із пропозицією збудувати хату Шевченка до доктора архітектури Лариси Скорик. Вона тоді була авторитетною фігурою в Народному русі. По Україні зводились церкви за її проєктами, тож і кошти мала для подібного будівництва... Лише відмахнулась: мовляв, кому це потрібно. Ось така «патріотка». Усе випирається в нашу байдужість, інертність і бюрократію. Хіба ж ти сам у цьому ще не переконався?

Піч, по парі — каміни і грубки

Переконався! Але мрії не полишав. Минали роки. І ось у листопаді 2014 року мене розшукала відома громадська діячка, заслужений працівник культури України Зоя Володимирівна Ружин. Вона

знала про мої ініціативи і про обіцянки власноруч виготовити печі-каміни у хаті-мрії Шевченка, якщо така буде будуватись.

Із цього приводу зі мною і хотів би зустрітись... Президент України Віктор Андрійович Ющенко, який буде... Шевченківську хату в селі Нові Безрадичі поблизу Києва, де він проживає.

Відбулася аудієнція в офісі Президента. Розповів про свій мулярський досвід, показав фото власноруч зроблених печей і камінів, подарував свої книги «Твій, мій, наш Шевченко» і «Більшовицько-сталінські голодомори мовою документів». Віктор Андрійович також презентував мені свої видання з дарчими автографами. У ході розмови я висловив думку, що непогано було б для початку виготовити пару макетів такої хати за ескізами Т.Г. Шевченка, щоб мати наочне уявлення, якою вона має бути у завершеному вигляді. Це могло б стати дипломною роботою когось зі студентів Київського На-

ціонального університету будівництва та архітектури.

Віктор Андрійович відразу вхопився за таку пропозицію. Як кажуть, від слова — до діла. І ось ми вже пробираємось із Володимирської вулиці у центрі Києва на Солом'янку, до будівельно-архітектурного університету. Президент за кермом свого джипа, охоронець, Зоя і я — як пасажери. Вулиці забиті транспортом. Президент — звичайний учасник дорожнього руху вже почасти звик до такого «безкортежного» пересування... Як і всі водії, чортихається на недогтеп, які лізуть один поперед одного «не туди, куди треба».

Звістка про несподівану появу Президента інкогніто в стінах вузу розлетілася миттєво. Після спілкування в убогому кабінеті декана архітектурного факультету Олександра Кащенко відбулася велелюдна зустріч зі студентами в читальному залі бібліотеки. Прийшов і ректор університету Петро Куликов із проректорами.

Президент розповів про будівництво хати, підкреслив важливість проекту у вихованні любові до України, до Кобзаря, уважно вислухав усі пропозиції і побажання.

Про ці відвідини будівельного університету я розповів потім детально у статті «Хату Шевченкові будує Президент» у журналі «Дивосвіт» (2014, №4), проілюструвавши матеріал фотографіями.

Після узгодження всіх деталей мені випала честь стати і консультантом, і го-

лодість і показувати хлопцям майстер-класи. Забувши про сердечні недуги, у свої 70 років узявся за кельму. Хлопці підсоблювали. Їм доручав лише чорнову, маловідповідальну цегляну кладку.

Не можу втриматися, щоб принагідно не зробити реверанс у бік мулярської професії, яку люблю, якою пишаюсь і володію досконало. Дуже почесний і престижний і високооплачуваний фах! Судить самі... В усі часи вартість роботи дорівнювала вартості матеріалу. Скажімо, кладка 1 м плитки дорівнює ціні одного метра цих кахлів; ціна цеглини

Це буде справжня оаза для туризму, для всіх, хто шанує Тараса Шевченка і нашу Україну.

співмірна з вартістю її кладки і т.д. Сьогодні ринкова ціна мулярської роботи коливається від 5 до 10 гривень за одну цеглину (!).

У молодості, зводячи цегляні хати дядькам у навколишніх селах: Забір'ї, Жорновці, Малютянці, Глевасі та інших, — я спокійнісінько викладав у день по... 1000 цеглин. От і рахуйте заробітки. Сокур-редактор багатотиражки в пединституті мав місячну ставку 110 карбованців, а Сокур-муляр мав одноденний заробіток стільки ж, а то й більше! Це дозволяло достойно утримувати багатодітну сім'ю і збудувати собі велику двоповерхову хату в Боярці, де тепер і мешкаю.

би він kota і собаку, маючи власну хату. Словом, працював я з усвідомленням, що в мене було два замовники: і Президент, і над ним Шевченко. Тож кожному треба було догодити.

Не обходилося й без казусів. Пам'ятаю, заходився прилаштовувати кріплення до дверцят, щоб потім міцно трималися в грубці. Топливні та піддувальні двері були масивні, чавунні, важкі. XIX століття, словом, а не те, що зараз штампують із всяких там сплавів, економлячи на металі. Провозився з півдня, аж поки розгледів на дверцятях

рельєфну зірочку. Вона, попсована іржею, красувалася під литою абрєвіатурою ЧМЗ — Челябінський металургійний завод. От тобі й XIX століття! Виріб із довоєнних чи повоєнних радянських часів. Тоді державну символіку — зірочку, серп і молот — ліпили де треба й не треба: чи то на дверцятках, чи на банному тазу. Мало хто знає, але навіть на Лук'янівській тюрмі у Києві у 20-ті роки сяяла «червона зірка», яка підсвічувалась у нічний час на кшталт рубінових зірок московського Кремля. Зрештою, ми й самі досі ще не далеко втекли від радянського совка: надто вже полюбаємо жовто-блакитні кольори, фарбуючи ними все підряд: і паркани, і лавки, і труби...

Щодо дверцят, то зазначену дрібничку в Шевченківій грубці навряд чи хто з відвідувачів і помітив би. Але Президент усе робив, керуючись незмінним гаслом: усе до найменших деталей має бути по-справжньому!

Довго точилися в нас суперечки з Віктором Андрійовичем відносно покрівлі хати. Дах був двоскатний, високий, щоб зала на другому поверсі мала якомога більшу площу. І зала вийшла на славу: суцільна, без єдиної перегородки, площею майже 150 квадратних метрів. Тут можуть поміститися пару сотень людей.

Але чим крити дах? Соломою? Цей покрівельний матеріал був домінуючим на Наддніпрянщині. Але ж будемо не селянську, а панську хату — академіку Імператорської академії мистецтв «єго благородію Тарасу Григорьевичу Шевченку». Я пропонував покрити хату черепицею або бляхою, як це було в панських маєтках. Наприклад, у того ж Енгельгардта. Віктор Андрійович наполіг зробити крівлю очеретяною. Мовляв, це сьогодні найпрестижніший екологічно чистий матеріал, з якого заможні люди роблять дахи (і стіни!) в Європі, імпортуючи очерет з Одеської та інших областей України.

Таким чином, очеретяна покрівля Шевченківської хати була зведена. Зроблено все добротно, пожегобезпечно. Дасть Бог, простоїть не один десяток років. Сподіваюсь, що й печі-камінні довгі і довгі роки зігріватимуть Шевченкову оселю своїм теплом і теплом моїх рук.

У далекому 2003 році у зверненні до співвітчизників збудувати Кобзарю власну оселю я обіцяв безплатно здійснити у хаті всі пічні оборудки. Безплатно не вийшло. Від тих мулярів, що запропонували, відмовився. Довелося брати в помічники своїх хлопців. Щоденні поїздки у Безрадиці з Боярки, харчування робітників, бо часто на об'єкті і ночували, нелегка робота спекотного літа — за все треба було людям платити. Все це обійшлося майже у 20 тисяч гривень. Це в декілька разів менше ринкової вартості подібної висококваліфікованої роботи, яка вартувала б пересічному замовнику не менше 100(!) тисяч. Отже, собі на Шевченкові нічого не «наварив». Навпаки, розмолодившись, розпрацювавшись спекотного літа, потрапив під крапельницю у лікарню із серцем, де наша безплатна медицина «накапала» мені пару тисяч карбованців. На це Віктор Андрійович резонно зауважив: «Василью Васильовичу, хто дозволяв хворіти? Не було на це президентського указу...»

Та й не гоже було брати гроші з Тараса Григорьевича, адже він був людиною не вельми багатою. «Кобзарем» та гравірувальними дошками багато статків не сколотиш. Про це свідчить опис речей, що зафіксував нотаріус по його смерті. З ним читач може ознайомитись у книзі.

Працюючи, часто бачив, як Віктор Андрійович водить по своїх об'єктах гостей: і бізнесменів, і політиків, і майбутніх виконавців опоряджувальних робіт: художників, дизайнерів тощо. Показує, переконає, радіється, сперечається...

Як людина вихована, я до розмов не дослухався, відходив у бік. Та суть діалогів була зрозуміла: мовляв, допоможіть — не для себе ж будує. Вважаю, що Президент робить правильно, звертаючись до скоробагачів. Не збіднієте, хлопці, якщо трохи розкошелитесь на культуру, на благородну справу. Не хлібом же, не батомом єдиним (хай і золотим) має жити людина. Колись буде і з хама пан. З'являються вже і благородні, не скупі наші «енки» — нові Терещенки; є що наслідувати: попередники меценати 80% (!) прибутків віддавали на благодійність.

Козацька церква і музей

При входженні у безпосередні стосунки з В.А. Ющенком у мене на душі було щось на зразок тривоги. Як політику я йому симпатизував. На виборах завжди голосував за нього і «Нашу Україну». Навіть на останніх виборах, коли від нього відвернувся наш зрадливий електорат і він набрав геть малі відсотки. «Дурний народ! — агітував я, де тільки було можна. — Якого ще кращого тобі треба Президента? Порядний, розумний, а головне — патріотичний, отже, не продасть Україну». Ні ж бо — віддали голоси донецькому бандиту!

Ющенко-політик, словом, — мій однопумець. Але ж усі політики брехливі і лицемірні. А який він як людина? Чи не розчарує? Не розчарував...

У стосунках з людьми не побачив я у ньому ні зверхності, ні цезаризму. З усіма веде себе просто, не вимушено, спочатку вислухає, а потім скаже своє слово. Ось підходить до гурту робітників:

— Привіт, хлопці, як у нас справи? — і перший подає руку.

— Ой, у мене руки брудні... — ніяковіє хтось.

— У мене теж... — нахилиється до купи піску і черкає по ній пальцями.

До речі, у своєму чималенькому обійсті Президент хазяїнує одягнутий геть по-домашньому, часто з оголеним торсом. (Мабуть, лікарі рекомендували не цуратись ультрафіолету).

Підбиваючи підсумки своєї безрадічівської одиссеї 2015 року, скажу так: працювалося мені тут натхненно і радісно. Пишаюсь, що доклав і своїх рук до важливої справи, яку робить Віктор Ющенко. Перша у світі хата-мрія Шевченка стоїть! І нехай не в Каневі над Дніпром, як хотів Тарас, а у Нових Безрадичах, але її теж омивають води Дніпра. З усіх боків вона оточена рукотворним каналом, що тягнеться з Дніпрових заплав. Біля хати відзеркалює озеро, де плещеться риба, де можна й купатись у літню пору.

Новобезрадічівський комплекс не буде закритою зоною. Вхід сюди вільний — просто з траси на Обухів. Крім хати Шевченка, тут завершується будівництво величної козацької церкви «Всіх святих українського народу». Поруч із церквою зі смаком оформлена трапезна з кухнею для приготування національних страв. А ще тут буде музей Президента, як це робиться в європейських країнах; амфітеатр, де можна було б вручати Шевченківські премії; гончарний цех, у якому туристи зможуть придбати глиняні вироби; діючий водяний млин і т.д. У цьому комплексі будуть проводитись різні заходи на Шевченківську тематику — тематичні вечори, лекторії, концерти, зустрічі з видатними особистостями тощо... Мріям і задумах Віктора Андрійовича Ющенка немає кінця! Словом, це буде справжня оаза для туризму, для всіх, хто шанує Тараса Шевченка і нашу Україну. ■

благодаті»

Василь Сокур біля будматеріалу, з якого зводили хату Тараса Шевченка у Нових Безрадичах.

ловним підрядником-виконавцем будівництва всіх пічних робіт у Шевченківій хаті у Нових Безрадичах. Із прорабом Степаном Івановичем, який керував зведенням стін із дубових колод і соснового бруса, заготовили всі необхідні для кладки печей матеріали.

Роботи розпочались у червні 2015 року. Зробити треба було немало — велику піч із черенем на зріст людини, два каміни (у світлиці й робочій кімнаті Шевченківій), дві грубки, двоканальний стояк-трубу висотою понад 5 метрів. Іван Степанович підганяв: без труби не можна було зводити дерев'яні об'їздки під дах.

У помічники дали двох мулярів і підсобника, якими я мав би лише керувати. Вже в перший же день виявилось, що мої муляри Петро і Василь у пічних роботах, м'яко кажучи, геть «не копенгагени»: приплескують цеглину долонею, замість того, щоб пристукнути ручкою кельми і т.д.

Довелося згадати свою мулярську

Замовник Віктор Андрійович прискіпливий

Усе спекотне літо 2015 року щодня їздив «маршрутками» у Нові Безрадиці з Боярки через Київ як на роботу. Замовником Віктор Андрійович був прискіпливим. Вникав у всі тонкощі роботи; хотів, щоб усе було по-справжньому. Адже робиться не якась бутафорія. Треба, щоб усе діяло, горіло, гріло, не куріло, щоб, як він казав: «Тарасу в цій хаті було тепло».

У ході роботи дещо доводилося змінювати, а то й переробляти, відступаючи від попередньо узгодженого проекту. Мій замовник наполіг збільшити отвір камінів, «щоб було трохи солідніше». Портали камінів докласти у вигляді цегляних припічків. Вони будуть потім футеровані зверху дубовими дошками і «Тарас зможе сидіти біля каміна на лавці». Я запропонував зробити біля грубок ніші для дрів і «щоб кіт мав, де погрітись». Почали з'ясовувати, чи любив Шевченко домашніх тварин, чи тримав

АНТИТЕЗА

Збав нас, Боже,
від таких друзів,

або Дія слова

Віталій БУЛАВКО
Київ

Зізнаюсь, люблю послухати політичних експертів, політологів, оглядачів, у тому числі й російських, особливо А. Ілларіонова, А. Піонтковського, А. Зубова, М. Веллера та багатьох інших, бо вони говорять розумні речі. Посадить їх журналіст на чільне місце — і починається мудра, довірлива розмова.

Чого немає у Вікторії Шилової*: на словах вона говорить, що українська, а за суттю — цілком проросійська, прокремлівська. Оскільки її мало хто знає, то вона кожен свій виступ починає, мов мантру співає: «Здрастуйте. З вами Вікторія Шилова, лідер руху «Справедлива Україна». Слава героям Великої Вітчизняної війни, слава нашому князю Святославу хороброму. Я — лідер руху «Антивійна».

Стоп, стоп! Як же так? Лідер руху «Антивійна» — і раптом славословить, аж уприває бідолаха, Володимира Путіна — керівника країни-агресора, проти якої своїми санкціями ополчилися майже всі країни світу, за винятком таких, як Північна Корея, Куба, Венесуела, Болівія. От навіть Президент України Леонід Кучма на запитання журналіста, коли ж усе-таки закінчиться війна на сході України, відповів: «Про таке знають лише двоє — сам Бог і Володимир Путін». А Шилова твердить, що вона палка прихильниця «антивійни». І аж зі шкіри пнеться, закочує д'горі очі, театральні заламуючи руки, тавруючи різних там «жидобандерівців», нацистів, фашистів, укропів, які не шкодують дітей, жінок, стариків

— бомбардують, руйнують міста, села, от навіть ООН надіслала звіт про десятки тисяч убитих, покалічених, і, виявляється, це все робить Україна. І що катів чекає неминуча розплата і, звісно, міжнародний трибунал. А от «путінці» — святі та Божі, ще й пухнасті.

Дістається від Вікторії Шилової і звичайним українським громадянам, особливо письменниці Ларисі Ніцой. Добродійка Шилова навіть показала комп'ютер, аби прозвітувати, що означає прізвище Ніцой, — і аж зі спіднього вистрибувала від задоволення, бо... не знайшла нічого. А що тоді говорити про такі українські прізвища, як Лех, Сафарундула, Шондра тощо — теж нічого? Чим же так завинила Л. Ніцой перед Шиловою? А тим, що письменниця продавцеві у магазині зробила зауваження щодо української мови. От якби Ніцой говорила десь на задвірках, то тут Шилова ще б погодилася, але у Києві, де 95% розмовляє російською, — то це вже занадто! Та не 95%, а всі сто добре знають російську мову, а от хто якою хоч, тією мовою і спілкується, і тут ніяк не можна встановити — чи це 10, 20, 30 відсотків, чи, може, навіть 80 в Україні говорять українською мовою.

Шилова гордо відносить себе до «русичів», хоча такої нації немає, а є українці. А назву «українці», чи «окраїнці», В. Шилова залишила для жителів Галичини, бо, мовляв, це «окраїна». І це в той час, коли центр Європи (сам там побував) визначено в селі неподалік Рахова, про що свідчить пам'ятний знак**.

А от щодо керівництва де-

ржави Україна Вікторія Шилова зрівнялась у своєму визначенні до рівня Тетяни Монтян. Для добродійки Шилової — це все «мерзотники», «шваль», «ублюдки» тощо. Зрештою, всі оці «ужимки», гримаски, заочування очей викликають у людей лише рвотний рефлекс, то такі міміка і слова ведучої нагадують відоме прислів'я: «Збав нас, Боже, від таких друзів, а недругів ми позбудемось самі». Так що, добродійко, ваші проповіді мають зворотний ефект, і чим швидше ви перестанете нести всяку ахінею, тим краще буде для вас і для суспільства.

У чому вбачаю вихід зі становища? А в тому, що нас об'єднає, а не роз'єднає. Нещодавно мій син підкорив Ельбрус. У команді були представники України, Росії, Білорусі. Ніхто нікому поганого слова не сказав, бо знали, що тільки міцна віра одне в одного здатна зробити багато чого. І на Ельбрусі гордо замайорили прапори всіх трьох країн. То, може, з цього треба починати, а не з шизофренічних розп'ятувань якоїсь Шилової.

*Вікторія Шилова — політик (підтримувала не одну політичну силу), журналіст. Працювала на 34-му каналі Дніпропетровська редактором, згодом (у лютому 1994 р.) обійняла посаду керівника служби новин. Із січня 2007 р. — гендиректор Дніпропетровської облдержтелерадіокомпанії. У березні 2014 р. створила рух «Антивійна». Допомогає мирним жителям Донбасу, для чого створила мережу гуманітарних приймалень, у тому числі й у Російській Федерації (!). (Ред.)

**У 1885—1887 роках географи з Імператорсько-Королівського військово-географічного інституту у Відні (Австро-Угорщина) виконували геодезичні дослідження на території сучасної Закарпатської області (Україна) для запланованого будівництва залізниці між Раховом і Сиготом[2]. Після ретельного вивчення місцевості вони встановили на теренах села Ділове двометровий кам'яний знак із координатами з написом латиною, що в перекладі означає: «Це постійне, точне, вічне місце, визначене спеціальним апаратом, виготовленим в Австро-Угорщині, в Європейській системі широт і довгот у 1887 році». У 1977 р. поруч із цим знаком встановили стелу з написом, який повідомляє, що саме тут географічний центр Європи.

Український центр Європи...

...і литовський.

При обчисленні центру мас геометричної фігури Європи її центр виявлено в точці з координатами 54°54' пн. ш. 25°19' сх. д. Відповідні розрахунки провів Французький національний інститут географії у 1989 році, і виявилось, що це місце розташоване у селі Пурнушкес (Bernotai) за 25 км на північ від Вільнюса, Литва.

Книга рекордів Гіннеса визнає Bernotai як «офіційний» географічний центр Європи, про що уряд Литви має сертифікат Французької академії наук (1989). Але це не заперечує інших обчислень, залежно від методології, використаної при прийнятті рішення. Так, якщо брати до уваги всі острови континенту (включно з Ісландією), то центр Європи розташований на острові Сааремаа (Естонія).

Польща також претендує на місце розташування центру Європи. Ще у 1775 році Шимон Антоній Собекрайський, астролог і картограф короля Речі Посполитої Станіслава Августа Понятовського, спробував обчислити географічний центр Європи і стверджував, що він міститься на ринковій площі містечка Суховоля за 52 км від Білостока.

Ми ж маємо повне право стверджувати, що центр Європи — це Україна, а саме село Ділове, що на Закарпатті.

ПОЛІТПАРНАС

«НА ВИ ЙДУ!»

Любов СЕРДУНИЧ

Стара Синява, Хмельницька область

До нас із добром — ми з любов'ю наваєм.
Всяк нації — власні раї.
Молюсь не вустами, а серцем, сльозами:
Дай, Боже, Вкраїні моїй

І волі доволі, й щасливої долі,
І хліба на рушнику,
Без зброї плекати на власному полі
Добробут на довгим віку.

Під небом безхмарним відродимо все це.
Дай, Боже, добра навкруги,
І дощичку в спеку, і сонця — у серце,
І мирного віча, й снаги.

Дай, Боже, сусідів не хитрих, не заздрих,
А щирих і щедрих, як ми.
Ми — нація мирна, та скажемо зайдом
Рішуче: «На ви йду! За мир!».

Дай, Боже! А поки те буде, нам треба
Чекати не манни з небес.
Виборюймо дружно ми місце під небом,
Виходьмо з ординських лабет!

Благаю тебе, і весь нарід, і Всесвіт,
Благаю й молюсь ще і ще:
Молюсь не сльозами, а душею і серцем
З любов'ю, завзяттям, з мечем!

ВІДЛУННЯ

Бюрократичний почерк,

або Про бідних селян замовте слово

Євген КОЗЮК, член Національної спілки
журналістів України

Чеснівка, Хмельницький район, Вінницька область

Дорога редакціє «України молоді», безмежно вдячний вам за публікацію мого листа у вашій газеті («Реформатор? Ні — Герострат!», 15 лютого 2017 р.). А тепер почитайте, як мудрагелі з чиновницьких кабінетів дають брехливу відповідь і продовжують позбавляти нас права на медичне обслуговування за місцем проживання. Ось відповідь голови Хмельницької райдержадміністрації Є. Буткевича на моє звернення (копію п. Буткевич надіслав, окрім мене, ще й у Вінницьку облдержадміністрацію): «...розглянувши ваше звернення, повідомляємо наступне. Неодноразово, на зустрічах із жителями Уланівської територіальної громади, на яких ви також були присутні, представниками органів виконавчої влади району та головним лікарем КУ «Хмельницька

ЦРЛ» надавались об'єктивні роз'яснення щодо скорочення персоналу і кількості ліжко-місць Уланівської лікарні. Крім цього, сьогодні відбувається реорганізація структури КУ «Хмельницька ЦРЛ» з урахуванням завантаженості окремих відділень. Також, у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України, в громадах проходять обговорення створення госпітальних округів на теренах області».

Ця відписка переповнена пафосною патетикою, бо по-справжньому дискутувати з п. Буткевичем — таке ж безнадійне заняття, як жбурляння гороху об стінку. Не буду аналізувати текст написаного каламбуру, бо це пустопорожнє заняття, але, зрештою, скажу, що писала всю цю «муру» одна й та сама людина — Чекотун М. О. (заступник голови РДА. — Ред.). У чому жителі колишнього Уланівського району завинили перед геростратами, що їх позбавляють

права на медичне обслуговування за місцем проживання? Чекотун був на зібранні в с. Уланів і сидів нишком. Чому він не пояснив, хто дозволив Сиваку В. П. (головний лікар Хмельницької центральної районної лікарні. — Ред.) 25 років підряд нищити Уланівську лікарню і звести вже в цьому році все нанівець, позбавити майже 25 тисяч жителів навколишніх сіл медичного обслуговування, створити геноцид у медицині? Кажуть, що в нас — демократія, свобода слова, що цензура неприпустима. А як процвітає брехня у владних ешелонах, тим паче у нашому районі?

Чорну справу горе-керівники подають під соусом патріотизму. У тім-то й небезпечний такий «патріотизм», що каже «чорне» на біле. Це навпаки — червоний патріотизм, який знищив 50 мільйонів українців, із них 10 — Голодомором. Справжнім патріотам України, які поважають себе і свій етнос, із виродками не по дорозі. Ініціативна група звернулася до Генеральної прокуратури, Президента України П. Порошенка, чи потрібна нам така райдержадміністрація, що приховує в собі осине гніздо, в якому не лише відсутній захист рішень громад, а й приховується упереджена спрямованість проти гідного життя в селах. ■

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харківська область

Для того щоб виховати музиканта у сільській глибинці, одного зусилля дитини і педагога замало. Часто між днем старту і першим успіхом лежить не лише п'ятирічний марафон із відточення навиків гри, а й реальна 10-кілометрова дорога, яку нерідко треба долати пішки. Вислів «через терни до зірок» у цьому випадку набуває абсолютно реального змісту. Педагог Коломацької районної музичної школи Ольга Глошкіна поки ще не може сказати, що її учениця Даринка Золотарьова на своєму зірковому шляху здолала всі перепони. Але той факт, що 10-річній дівчинці вдалося після першого ж прослуховування вступити до престижної Харківської спеціальної музичної школи-інтернату, де вчився Володимир Крайнев і багато інших музичних знаменитостей, — багато значить. В Україні таких шкіл усього чотири (ще є у Києві, Львові та Одесі), тому конкурсний відбір тут проходять лише по-справжньому обдаровані діти. Сільській малечі потрапити до стін цих закладів непросто, оскільки більшість не має умов для отримання елементарних навиків гри. Зустріч учня і педагога часто стає доленосною.

Скрипка для Даринки

Перший музичний інструмент дівчинці подарували на шестиріччя дідусь із бабусею. То була невелика скрипка далеко не елітної китайської фірми, але саме про таку дівчинка мріяла ще з п'яти років. Від села Резуненкове, де з матір'ю живе Даринка, до Коломака, де розташована музична школа, — 10 кілометрів, що й стало серйозним випробуванням на шляху до мрії. У добру погоду, правда, ця відстань легко долалася при допомозі велосипеда (скрипка на передньому сидінні, дитина — на задньому — і вперед!), проте коли дощ або сніг, треба йти пішки. Причому після занять у звичайній середній школі, що розташована в рідному селі. «Я запитувала маму Даринки: «Що ви робите, коли йдете?» — розповіла Ольга Петрівна. «Пісні співаємо, — відповіла та. — Або граємо в якусь гру. Наприклад «в міста». Це коли остання буква названого тобою населеного пункту стає першою літерою для суперника».

Інколи можна було добиратися автобусом «Харків — Коломак», але виникли проблеми з середньою школою, бо рейс збігався з останніми уроками. Вирішили це питання через районний відділ освіти. Там пішли назустріч за умови, що Даринка екстерном здаватиме пропущений матеріал. «Ось так ми і провчилися чотири з половиною роки, — каже пані Ольга. — Звичайно, було нелегко, але Даринка настільки наполеглива й обдарована дівчинка, що треба було якось рухатися далі. Зрештою, я запропонувала мамі відвезти її на прослуховування до Харківської музичної десятирічки, де колись сама працювала викладачем. Це була якраз середина навчального року, і я думала, що в разі позитивного результату їй запропонують приїхати у вересні, коли почнеться новий навчальний рік. Навіть склала план, щоб активніше пройти підготовку. Проте її прийняли одразу».

Як каже вчителька, перші місяці минули у справжній ейфорії, проте, коли після періоду адаптації вимоги помітно зросли, з'явилися і перші сльози. Причина криється у самій специфіці таких навчальних закладів. Власне, всі чотири музичні школи-інтернати відкривалися винятково для особливо обдарованих дітей, які обрали музику своєю професією. Більшість із них легко вступають до консерваторій, де продовжують навчатися у своїх же вчителів. Тобто і в школі, і ВНЗ часто викладають одні і ті самі педагоги. Рівень підготовки надзвичайно високий і певною мірою навіть жорсткий. «Вгору можеш летіти скільки завгодно, — каже Ольга Петрівна, — але нижче планки опускається не можна. От і виходить, що дитині всього лише 10 років, а перед нею стоять дорос-

лі завдання. Взяти хоча б фортепіанну п'єсу «До Елізи» Бетховена, яку часто виконують вихованці музичних шкіл. Композитор написав цей твір, коли йому вже було за сорок. Уявіть собі дорослого чоловіка, який втратив слух, але переживає при цьому сильні почуття до молодої дівчини. То був його останній шанс на одруження. Втім, після серйозних роздумів, він приймає рішення відпустити кохану. Музика дуже тонко передає усі пережиті ним почуття, включаючи не лише емоції, а й буквально биття серця, що шаленіє і захоплюється невимовним болем від безвиході. У наступному ж епізоді автор виходить вже на інше розуміння ситуації. Він благоговійно посилає коханій привіт, благословляючи на нове життя. Глибина без дна. Передати її надзвичайно складно. Але коли емоції композитора та виконавця збігаються, і вони ніби синхронно переживають одну і ту ж історію, то в слухачів просто мурашки бігають по шкірі. А тепер уявіть, що всю цю невимовно складну гаму почуттів повинна збагнути і висловити мовою музики 10-річна дитина?».

Дві грані життя

До нового життя Даринка звикла швидко, хоча згадана педагогом висока планка дається їй непросто. Аби «підняти» рівень майстерності, Ольга Петрівна погодилася займатися з юною скрипалькою на канікулах. Утім вчителя хвилюють не тільки музичні навички улюбленої учениці, а й ті проблеми, з якими зіткнулася на новому етапі її мама. Жінці, яка

Талановиті діти є скрізь, їх потрібно вчити, а те, що тут умови складніші, — це лише додатковий привід зайнятися собою і власним ставленням до тих проблем, що виникають.

виховує дитину сама, непросто звести до купи витрати, пов'язані з новою школою. «Йдеться не про якісь забаванки, а про найпростіші речі, — бідаєтьса пані Ольга. — По-перше, доньку потрібно забирати на вихідні додому, а квитки коштують недешево. По-друге, дитину не залишиш без фруктів, взуття, одягу... Можливо, для когось — це дрібниця, але оскільки матеріальний рівень сільських жителів наразі досить низький, родині тяжко впоратися з фінансовими проблемами. Мені б дуже не хотілося, аби саме побутова реальність стала на заваді справжньому таланту».

На думку пані Ольги, виходом із ситуації може бути лише щомісячна державна стипендія, тому вона звернулася по допомогу до депутата Харківської обласної ради Анатолія Дмитрієва й тепер сподівається на позитивну відповідь. Заодно педагог побу-

МІСТЕЦЬКА ОСВІТА

Доросла музика

Коли людина прикладає зусилля, їй не одразу, але незмінно починає допомагати світ

Педагог Ольга Глошкіна та її талановита учениця Даринка Золотарьова.

вала у Коломацькому районному відділі культури та туризму, де їй пообіцяли звернутися з такою ж пропозицією до райдержадміністрації. Хочеться вірити, що талановита дівчинка поїде до школи у вересні вже з серйозною фінансовою підтримкою.

Коломацькі харків'яни

Ольга Петрівна з чоловіком закінчили Харківську консерваторію і тривалий час обоє працювали в оркестрі обласної філармонії. З гастролями їм пощастило об'їздити не лише колишній Радянський Союз, а й чимало країн Європи. Захоплювалися також водним туризмом, альпінізмом та й узагалі любили подорожувати. Але 17 років тому несподівано для своїх друзів покинули га-

ла не через якісь особливі обставини. Вона так захотіла сама. Зі своєї волі».

Для кращої підготовки учнів ДМШ, які мають не лише добре грати на інструменті, а й знати теорію музики, колишньому концертмейстеру Ользі Глошкіній довелося знову вступити до консерваторії й отримати диплом музикознавця. Тепер вона працює у двох закладах — Коломацькій музичній школі і в дитячому садку села Шелестове, навчаючи діток правильно чути музику ще з ясельної групи. Її будинок якраз посередині між двома роботами, до кожної з яких — по 8 кілометрів. Як і маму Даринки, в добру погоду педагога виручає велосипед, а взимку та негоду доводиться ходити пішки. До Коломака шлях лежить через ліс без протоптаних доріжок. Коли заметіль, пішоходи намагаються потрапляти у слід тих, хто пройшов тут до них.

Запитання, навіщо витонченій скрипальці увесь цей клопіт та ще й у немолодому віці, виникло під час розмови не раз, але щоразу Ольга Петрівна знаходила аргументи під ракурсом якоїсь природно-смиреної необхідності. Мовляв, талановиті діти є скрізь, їх потрібно вчити, а те, що тут умови складніші, — це лише додатковий привід зайнятися собою і власним ставленням до тих проблем, що виникають. «Коли у нас майстер викладав пічку, за процесом спостерігала моя сусідка — кандидат технічних наук. У нас на вулиці у багатьох по дві вищі освіти, — каже пані Ольга. — Вона хотіла викласти камін і навіть уже дізналася, як це зробити, але їй треба було уточнити якусь деталь. Ось і уточнила. Взагалі зробити щось власними руками тепер не проблема. Скажімо, потрібні були килимки на підлогу та ліжка — сплела. Потрібні були для виступу вишиванки — вишила. Захотілося красивий торшер чи люстру — під боком очерету скільки душа забажає — нарвала, висушила, сплела». Люстри у

пані Ольги справді дивовижні — дизайнерський витвір мистецтва в етностилі. Очей не відвести.

Село і музика

Своє бажання працювати у сільській місцевості Ольга Глошкіна пояснила і тим фактом, що Харків перенасичений фахівцями з мистецької сфери. Обрати для своєї дитини будинок творчості або приватний центр — немає жодних проблем, та й викладачі охоче пропонують свої послуги. А ось у сільській місцевості добре, якщо є хоча б звичайна освітня школа. Везти ж до райцентру малечу на заняття в гуртках мають можливість далеко не всі батьки, оскільки у всіх господарство, робота.

Але останнім часом і тут з'явився привід для оптимізму. Пані Ольга каже, що проблему дитячого естетичного виховання можуть із часом вирішити територіальні громади, у розпорядженні яких тепер лишається більше грошей. Скажімо, в тому ж таки Шелестові можна створити центр з музичними, танцювальними або, наприклад, театральними гуртками, де б діти змалечку долучалися до мистецтва, не витрачаючи час на поїздки до міста. «Це не якісь «захмарні» мрії, а цілком реальність, — запевняє педагог. — Згідно з опитуванням, яке я провела серед мешканців села, чимало батьків бажать, щоб їхні діти грали на фортепіано, гітарі, духових інструментах, вчилися вокалу. Отже, соціальний запит є — потрібна його реалізація. Ще більше бажаних навчати дітей музиці з'явилося після проведення фестивалю «Гетьманська слава», який днями пройшов на Коломаччині. Вперше багато мешканців цієї місцевості просто неба, під зорями, почули наживо оперу «Мазепа» у виконанні артистів Харківського Національного академічного театру опери та балету. Ця культурна подія — дійсно яскравий доказ тому, що мистецтво справді не має ані меж, ані кордонів!» ■

Лілія БЕВЗЮК-ВОЛОШИНА

Дмитро Гусаков робив постановки у професійних театрах Одеси, Хмельницького та Києва. Із 2014 року очолював аматорський театр «Дзеркало» при Хмельницькому міському будинку культури. Із колективом був на фестивалях у Румунії та Литві, восени планує гастролювати по чотирьох містах Литви. Нещодавно «Дзеркало» вступило в Міжнародну організацію аматорського театру АІТА. З українських колективів там лише київський театр «Маскам Рад» та харківський «Арт центр Апарте».

А нещодавно актор і режисер дізнався про асоціацію АССІТЕЖ. Найбільше зацікавився міжнародними конгресами, фестивалями, семінарами для театрів, які працюють для дітей та юнацтва. Написав листа до Німецького представництва АССІТЕЖ. Спочатку вони агітували звертатися через представництво в Україні. Але виявилось, що Україна не має представництва цієї асоціації. Тоді Дмитро Гусаков вступив до АССІТЕЖ напряму. Подав заявку для участі у міжнародному семінарі. Критерії відбору були такі: як і скільки працюєш у дитячому театрі, які вистави робив, який загальний мистецький досвід маєш. До речі, після повернення, Дмитро отримав від АССІТЕЖ листа з повним переліком людей, які приїздили на конгреси Німецького представництва, починаючи з 1976 року. Жодного прізвища з України не було. (Серед представників із Радянського Союзу українців не викремлювали, тому той період під питанням).

■ Дмитре, чи важко було порозумітися з колегами з інших країн?

— Мова спілкування театрального Конгресу — англійська, і це нормальна європейська практика. Вважаю, що знання англійської для розвитку себе важливо для всіх режисерів. Я зараз хочу вивчати і німецьку мову. Тим паче що разом з Юлією Гончар, з якою ми познайомилися на польсько-українському перформативному проєкті — «Мапи страху/Мапи ідентичності», будемо брати участь у проєкті Гете-інституту на постановку в Києві. Юлія буде писати п'єсу, а я буду ставити виставу. Це незалежний проєкт, який ми показуємо в Україні, можливо, будуть покази і в Німеччині.

Було дуже приємно, коли після конгресу АССІТЕЖ до мене підійшли німці і сказали, що завдяки мені для них зовсім по-інакшому відкрилася Україна.

■ Що найбільше вразило і запам'яталося?

— Міжнародний семінар, який має повну назву — 26th International Directors' Seminar for Children's and Young People's Theatre, відбувся в німецькому містечку Ольденбург у червні. Участь у ньому взяли режисери театрів для дітей та юнацтва. На семінарі було 26 учасників з 22 країн і 5 континентів. Програма складалася з майстер-класів, презентацій та спектаклів. Була визначена тема конгресу — Streets and Crossroads («Вулиці та перехрестя»). Ми розглядали цю тему в прямому і переносному сенсі, як перехрестя долі.

Перед приїздом організатори попросили вибрати на вулиці і показати певний предмет, і власне розповісти, чому ти його обрав. Я їхав у Німеччину в перший день безвізу, було дуже багато людей,

величезні черги, ретельна перевірка. Я робив пересадку у Варшаві, запізнився на свій автобус і тому не встиг показати свій предмет вчасно разом з усіма. І мені сказали, що буду презентувати його наступного дня індивідуально.

Я привіз із собою кришечки від поліетиленових пляшок. В Україні зараз є пункти прийому пляшкочових пробок, які переробляють на протези для воїнів АТО. Я взяв 25 кришечок, роздав кожному учаснику і пояснив, чому саме цей предмет для мене важливий. Я хотів, щоб кожний з присутніх мав частинку нашої реальності і прагнув дізнатися більше про нашу реальність, про війну на Донбасі. Я вважаю своєю місією розповісти звичайним людям з інших континентів про нашу проблему та привернути увагу до їх вирішення.

Після знайомства нас розділили на кілька груп. У нашій були представники з Мозамбіку, Канади, Шрі-Ланки, ІПАР, Німеччини, Пакистану, Мексики та Ліхтенштейну. Ми мали обговорити ситуацію театрів для дітей своїх країн, спільні і різні тенденції, а також зробити фінальний перформанс. Мені було вже легше після участі в проєкті «Мапи страху/Мапи ідентичності», але там усе-таки був розподіл: один драматург, інший — режисер, пара акторів. А тут — усі режисери, які ще й мали самі зіграти. При тому, що ми всі люди з різних культур. І кожен із нас показував вправи та майстер-класи з акторської майстерності та режисури.

Цікавою була презентація на тему «Як я став режисером?». Я підготував її ще в Україні. Щоправда, потім, в останню ніч перед презентацією, швидко її переробив. Зробив лаконічніше за встановленим німецьким таймін-

■ ЧАС «Т»

Діти на вулицях і перехрестях

Актор і режисер Дмитро Гусаков — про багатолике зібрання творців вистав для юних глядачів у Німеччині

26 учасників театрального конгресу переміщалися німецьким містом на двох диво-велосипедах.

Фото з власного архіву.

гом на п'ять хвилин. Там це чітко відраховувалося. В мене була жартівлива презентація. Перший слайд був дуже пафосний — сцена театру, з кулісами та лострою, наступний слайд — я в дитячому і т.д.

Мені сподобалося те, що ми постійно творили, а не сиділи.

■ Які проблеми і досягнення театрів для дітей та юнацтва можете назвати з тих, на яких акцентували ваші іноземні колеги?

— Я дуже люблю німецький театр. Раніше побував на фестивалі театрів ляльок в Аугсбурзі під Мюнхеном. Німецький та український театри перебувають на різних етапах свого розвитку, і не правильно їх порівнювати, але є проблеми, про які розповідали німецькі режисери і які абсолютно подібні до наших. Наприклад, прихід нового інтенданта в театр може початися з того, що виганяють півгрупи. У них так само, як у нас, культура фінансується з залишкових фінансових державних надходжень.

Проблеми Мозамбіку в тому, що до театру для дітей ставляться якось так несерйозно, наче як до недотеатру. Насправді ж це проблеми не лише Мозамбіку, про подібні говорили представники й інших країн.

У нас є розрахунок на примусовий прихід у театри учнів загальноосвітніх шкіл. Тому в багатьох театрів немає бажання ро-

бити якісний продукт. Я часто чую від хороших людей, що вони не ходять у театр, тому що колись давно, в дитинстві їх змусили піти на погану виставу — відтоді їм не цікаво. Або кажуть, що вистава сподобалася тому, що це не класика. Тобто класику нерідко ставлять нудно і нецікаво.

■ Які вистави показували на зібранні професіоналів, чим вони вразили?

— Семінар проходив на базі Ольденбурзького театру Вреде. Я переглянув їхні дві вистави, а також постановки інших німецьких театрів. Ще подивилися оперу в так званому Державному театрі (State theatre).

Найбільше запам'яталася вистава театру з Кельна, яка мала назву «Я — тут». Актори грали одночасно одразу в трьох шкільних класах, які розміщувалися поруч; у кожному — інша вікова група дітей. Грали абсолютно звичайні речі, лише трохи прискіпливіше поставилися до заданих ситуацій, ніби укрупнювали реалії кожного класу. Наприклад, персонаж зі скрипкою просто вбивав глядачів із дійства, він співав абсолютно про все, що бачив у класі, навіть написи на футболках у глядачів.

Інша вистава була виставою-обрядом, знайомством дітей з темою смерті. Всі учасники дійства, актори та глядачі, робили поминаний пиріг. Кожному давав-

■ ДОВІДКА

АССІТЕЖ — Міжнародна асоціація театрів для дітей та юнацтва, недержавна організація, утворена в 1965 році, що об'єднує працівників театрів, творчість яких стосується молодого покоління.

ся якийсь інгредієнт — тісто, яйця, борошно. Ми довго вмикали мікрохвилювку, очікували сигналу її вимкнення. У фіналі всі зрозуміли, що пиріг вийшов у формі черепа, який ми різали на шматки. Така гра давала можливість зрозуміти, що смерть є частиною життя і нічого страшного в цьому немає, ми всі померемо. Прямої провокації не було, але співіснування разом з акторами складалося.

Мені імпонує, що в таких виставах відсутнє моралізаторство. Ніхто не каже: роби так чи інакше. Просто показують речі і теми, залишаючи глядачам право вирішувати, як до цього ставитися. У всіх виставах я відчув прагнення режисера й акторів відійти від самої п'єси, створити свою виставу на тему, яка хвилює.

Театр Вреде показував дві вистави. Одна з них — музична, така собі гра-знайомство дітей з різними нотами та звуками. Після вистави діти мали змогу спробувати пограти на інструментах.

Ще згадую відкриття семінару, екскурсію містом. Усіх учасників посадили на два велосипеди, кожний з яких мав... 13 міцеп — і розповіли про Ольденбург.

■ Для чого Україні було б корисно представництво в АССІТЕЖ? Чим це допоможе українським митцям?

— Насамперед, це потрібно для нових контактів та отримання нового досвіду. В мене, наприклад, було цікаве знайомство з хлопцем із Латвії, Янісом Жолтінісом, і він мене запросив на фестиваль у Латвію, в містечко Валмієра, що неподалік від Риги.

В АССІТЕЖ щороку національні центри різних країн проводять свої конгреси, семінари, різні події. І проблема в тому, що Україна просто не поінформована про ці події. З позитивного хочу відмітити, що останнім часом Національна спілка театральних діячів робить хорошу справу, вона інформує на своєму сайті і через соціальні мережі про найважливіші події в театральному житті. ■

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

Бенедиктинське абатство — головна визначна пам'ятка півострова Тихань, що в Угорщині. Суворі зовні будівля всередині вражає чудовими різьбленими дерев'яними вітварями. Не віриться, що вся ця пишність і краса відтворена з дерева. Мальовничі види на озеро Балатон заворожують і підносять. А поруч з абатством — пам'ятник засновнику — королю Андрашу Першому і його дружині — королеві Анастасії, дочці Ярослава Мудрого, княгині українській.

У день Хрещення Руси-України сюди стікалися людські потічки українців, угорців з усіх куточків Угорщини. З України прибула делегація творчих колективів Київського коледжу культури і мистецтв, народний хореографічний ансамбль «Молодощі» (художній керівник Тетяна Борисенко), ансамбль української народної музики «Будьмо» (керує заслужений артист України Микола Голочек), ансамбль народної пісні «Рок-

■ ДО ДАТИ

Княгиня київська

День хрещення Руси-України вшанували в Угорщині

солана» (керівник — заслужена артистка України Людмила Придіус), солістки — студентка другого курсу Юнона Шевченко та викладач Ірина Бойко.

«Прекрасно, що є це святе місце, яке об'єднує українців, згуртовує й надихає на подальші добродійні справи, не дозволяє забувати свою історію, її коріння, — зазначив Юрій Кравченко, президент Державного самоврядування українців Угорщини. — Українці Угорщини не залишаються осторонь проблем рідної землі. Вже на сьогодні оздоровлено понад 800 дітей з сімей учас-

ників АТО за рахунок угорського уряду в кращих пансіонатах країни».

У 2001 році відкрито пам'ятник, уточнила Ярослава Хортяні, представник українців у парламенті Угорщини, перший заступник президента Світового конгресу українців, голова Товариства української культури в Угорщині, заваживши: «Чого тільки вартувало нам його відкрити...» Скульптор — Богдан Корж з Ужгорода.

...І полинув над Балатоном Гімн України. Молебень провів отець Дам'ян Габорій.

Пам'ятник королю Андрашу Першому і його дружині — королеві Анастасії, дочці Ярослава Мудрого, княгині українській. Фото автора.

Свято продовжилося на центральній площі містечка. Не лише українці раділи святу. Талановитим артистам аплоду-

вали всі. З дівчатами й хлопцями в українських костюмах залюбки фотографувалися на згадку угорці. ■

Костянтин РОДИК

НОМІНАНТ

Століття жаху:

гібридна ретроспектива

Ян Валетов ще ніколи не наближався до території документальної прози аж так, як у романі «1917, или Дни отчаяния» (Х.: Фоліо), — коли читач починає мимоволі замислюватися про адекватність відтворення минувшини. До цього міжжанрового пограниччя зазвичай заходять письменники, котрі прагнуть більшого, ніж просто захопити читача вірогідною оповіддю — прагнуть вийти за межі вже затісного їм «жанру».

Так сталося з Б. Акуніним по виході роману «Аристократія» (2012), що його сам автор публічно назвав першою справді «серйозною» своєю прозою. Так було з Дмитрієм Биковим, котрого почали сприймати без іронічної посмішки після виходу «Орфографія» (2004). Чи вдалося Валетову?

Схоже, він перехитрував сам себе — забагато експериментів на один текст. Роман «1917» формалізовано під сценарій (що, до речі, вже робив той самий Б. Акунін у циклі «Романкіно»). Ось показовий початок однієї з глав: «31 марта 1956 года. Монако. В густую почти чёрную жидкость падает кусочек сахара. Появляется ложечка, помещивает кофе. Пальцы охватывают ушко кофейной чашки и отрывают её от блюдца». Таку прозу справді не важко зафільтувати. Та водночас сценарна структура наклала суттєве обмеження — унеможливила

внутрішні монологи персонажів, у переданні яких Ян Валетов є вправним майстром.

Утім, решта козирів на місці. «1917» — фірмовий Валетовський політичний трилер, на що вказує й підзаголовок роману: «Дни отчаяния». Тут наш автор ще вправніший, аніж у фіксації спонтанних рефлексій. Можна пригадати кількох літераторів, здатних ущільнювати фабулу до безперервного кошмару (Петро Катериничев, Юрій Щербак, Макс Кідрук, Сергій Постоловський), але не скажеш, що хтось із них вивищується над Валетовим.

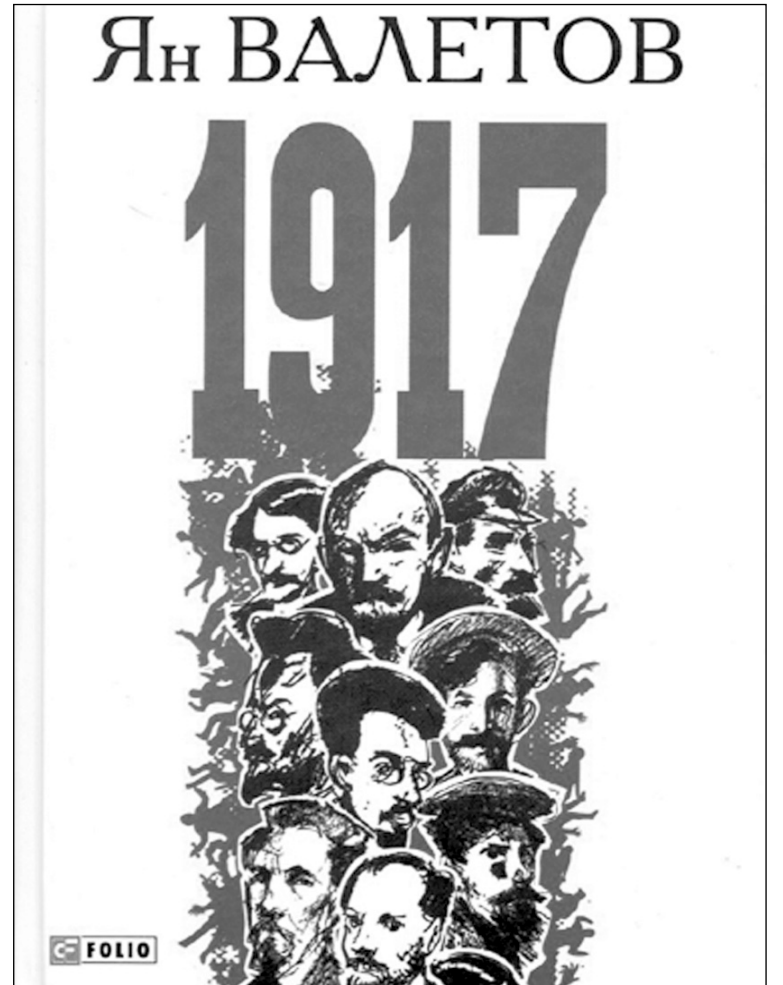
Ще один сильний бік Валетова — апгрейд так званих вічних істин. У більшості випадків подібна літературна операція завершується мильною банальністю, значно рідше — бестселерним успіхом, як-от у Коельйо. Ян Валетов постійно балансує на цій межі («Ложь, повторённая много раз, становится правдой»; «Жалеть о том, что когда-то не сделал — самая большая глупость из всех возможных. Как только человек оборачивается назад — он пропал»), але стало демонструє щотвору менше ослизань у позасмакові конструкції.

Отже, маємо в романі «1917» історико-політичний екшн з форсованою, завдяки «кінематографічності», динамікою сюжету та мелодраматичними екстримами й релаксами в душі бразильського алхіміка — задосить для читачької прихильності.

Починається все, як у Блока: ніч, вулиця, ліхтар, аптека. І то не випадковість, бо зірка «срібного віку» весь час мерехтить у романному сузір'ї персонажів не просто так. Але не вона була «зіркою Полин» на небосхилі 1917-го, а — «людоед с юридическим образованием» Ульянов. Аби збагнути, з яких щілин витікають «дні відчаю», авторекранізує майже ідилічну картинку, що зазвичай виникає з титром «десять років до того»: «Удобнее всего делать революцию из Парижа. Или из Швейцарии. Безопасно, климат прекрасный, кухня хорошая, вина превосходны. Опять-таки, сыр вкусный... Правда, жить на широкую ногу стоит немалых денег и их порой не хватает на революционную деятельность». Щось подібне ми вже читали: спочатку більшовицьку еміграцію талановито обсмівав Дмитрій Биков (Правда. — Санкт-Петербург: Амфора, 2005), а тоді Владислав Івченко з Юрієм Камаєвим (Стовп самодержавства або 12 справ Івана Карповича Підпригори. — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 2011).

Але смішки — не формат Валетова, він оповідач сумеречний, найбільшого навіть похмурий. Після перших днів «Великого Жовтня» один персонаж каже іншому: «Как выглядит чума живую, ты уже видел». Й одразу звинувачує співрозмовника: ти — «настоящий либерал: готов упасть в обморок от крови на чужом мундире, но вызываешь бесов, для которых кровь, как вода». Так, це неафішоване послання на «Бісів» Достоевського. І на цей шлях виходить кожний письменник, для якого історія російської революції і контрреволюції не є лише розважанням. Уже в зрілому романі Д. Бикова ідеться про «декадентов всех мастей, посеявших бурю. Когда все стало можно, большевики пришли на готовенькое» (Орфография. — Москва: Вагриус, 2004).

Та ще більше відлунює в романі «1917» інша антигероїстична класика. Коли читаємо у Валетова, як під час захоплення Зимового палацу «по коридору первого этажа идёт цуголеватый, одетый в длинное пальто и фетровую шляпу Антонов-Овсенок — тонкие черты, круглые очки в железной оправе, ну точно поэт на прогулке. Длинный шарф, обвязанный вокруг шеи, дополняет романтический портрет», — це майже копія ватажка британських бомбистів з роману Г. К. Честертонна «Людина, яка була Четвергом», що вийшов у Лондоні 1908-го і невдовзі перекладений в Росії, де став популярним саме серед «поетів». А через неповні десять років їхні «революційні» маніфести «начали источать зло, как бывает

с перебродившими эликсирами» (Д. Биков).

Відтак Александр Блок з'являється у романі «1917» не лише тому, що з історичної пісні слів не викнеш. Він тут — привид відповідальності за мовлене слово. І — бездіяльності, коли зло іще можна зупинити. Головний персонаж роману — український магінат Михайло Терещенко, міністр фінансів Тимчасового уряду; вважає, лише він та Керенський до останнього протистояли більшовикам. Терещенко очолював урядову комісію з розслідування німецького сліду в активізації більшовиків («на тот момент я стал самым большим специалистом по большевикам, я знал всю финансовую поднаготную Ленина, источники денежных поступлений, банки, откуда они поступали, людей, руководивших подставными фирмами, хозяев фирм на стоящих»). І ось перед самим фатальним 25 жовтнем, коли «люди быстро становились зверьём, только дай им волю убивать. Жгли магазины, грабили лавки. Город был полон дезертиров, которых наплодили большевистские агитаторы», у Терещенка запитують: «А ты не можешь сначала арестовать его? И расстрелять? А уже потом доказывать?» Він не міг, бо, як згадував тодішній французький посол, «Терещенко честен абсолютно и бесповоротно».

Тимчасовий уряд не наважився відновити державний порядок за законом воєнного часу. Через те, «начиная с февраля, каждый следующий день был хуже предыдущего», — значить Я. Валетов. «И жизнь протекла в никуда», — додає Д. Биков. Морок поглинув центр географічної Європи на десятиліття — й сьогодні, через століття, виповзає з того самого кубла. Німецький фахівець з історії Східної Європи Леонід Люкс пише: «Доля большевиков після їхньої невдалої спроби у липні 1917 року здійснити державний переворот дивовижно нагадує долю Адольфа Гітлера після провалу Мюнхенського путчу в

листопаді 1923 року. Вожді націонал-соціалістів також були здивовані м'якістю, яку до них виявили переможці» (Критика, 2017, ч.3-4). Вже заднім числом, на еміграції, М. Терещенко визнає помилку: «Мы пытались искать компромиссы с теми, с кем нельзя допускать компромиссов по определению». Страшно помислити, що нинішні українські правителі так само зігхатимуть колись — адже вони так само йдуть на компроміси з непокараними януківчачами.

Фронтмен усіх творів Яна Валетова — герой «без страху і упрека». Михайло Терещенко ідеально надається на цю роль («ты не трус, и не болтун, и не дурак — на тебя можно положиться», — каже йому один із персонажів 1917-го). Власне, роман «1917» — белетризована біографія цієї дивовижної людини, що примудрилася бути особистим ворогом обидвох диригентів «крявавого ХХ-го», Леніна і Гітлера. Некролог у лондонській «Тайм» на відхід М. Терещенка, написаний одним із фінансових лордів, закінчувався так: «Його смерть стала втратою для фінансових кіл багатьох європейських столиць». Зв'язок грошей зі світобудовою — ще одна виграшна константа Валетової прози. Вже у ранній повісті декларовано: «О чем бы с тобой ни говорили люди, знай, с тобой говорят о деньгах» (Остаться в живых. — К.: Альтерпрес, 2007). А в останній книжці читаємо: «Политика и есть основная коммерция».

Та чесний фінансовий геній Михайло Терещенко не зрозумів гібридної війни, яка точилася 1917-го. Віншій книжці (Мішель Терещенко. Перший олігарх. — К.: Ніка-Центр, 2013) колишній міністр розмірковує: «Нам слід остерегатися не німецького наступу, а... екстремістської революції більшовиків». Але ж то були дві різно/одночасні складові єдиного плану... ■

Редактор сторінки
Костянтин Родик
rodyk@meta.ua

КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО: ЛІДЕРИ ЛІТА

Далі публікуємо «Лідерів літа» — списки найподієвіших книжок піврічного видавничого репертуару, визначених експертами Всеукраїнського рейтингу (за абеткою).

Сучасна українська проза / есеїстика / драматургія

Остап ДРОЗДОВ. №2. — Л.: Видавництво Анетти Антоненко, 288 с.(п)
Володимир ЄРМОЛЕНКО. Ловець океану. Історія Одиссея. — Л.: Видавництво Старого Лева, 216 с.(п)
Олексій ЖУПАНСЬКИЙ. Благослови Тебе Боже! Чорний Генсек. — К.: Видавництво Жупанського, 392 с.(п)
Олесь ІЛЬЧЕНКО. Збирачі туманів. — К.: Комора, 176 с.(п)
Владимир РАФЕЕНКО. Долгота днів; Краткая книга прощаний. — Х.: Ранок; Фабула, 304+224 с.(с)
Андрій СОДОМОРА. Афористичні етюди. — Л.: Априорі, 360 с.(п)
Олесь УЛЬЯНЕНКО. Там, де південь. — К.: Люта справа, 304 с.(о)

Жанрова література (детектив / пригод / фантастика / любовний роман / історичний роман / молодіжна проза / автобіографія)

Ян ВАЛЕТОВ. 1917. — Х.: Фоліо, 602 с.(п)
Марія ГАЛІНА. Автохтоні. — Х.: Фоліо, 352 с.(п)
Владислав ІВЧЕНКО. Детективна агенція «Буря і натиск». — К.: Темпора, 560 с.(п)
Олександр ІРВАНЕЦЬ. Харків-1938. — К.: Laurus, 240 с.(п)
Сергей ЛОЙКО. Рейс. — К.: Брайт Стар, 448 с.(о)
Іван СЕМЕСЮК. Фаршрутка. — К.: Люта справа, 192 с.(о)
Микола ХОМИЧ. Загадка гробниці. — К.: Самміт-Книга, 536 с.(п)

Зарубіжна проза / есеїстика / драматургія

Бернар ВЕРБЕР. Танатонавти; Імперія ангелів. — Л.: Terra Incognita, 488+344 с.(п)
Яцек ДЕНЕЛЬ. Матінка Макрина. — К.: Комора, 352 с.(п)
Віктор ЄРОФЄЄВ. Тіло. — К.: АртHuss, 336 с.(о)
Дж.М.КУТЗЕЕ. Безчестя. — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 224 с.(п)
Патрік МОДІАНО. Щоб не загубитися у місті. — К.: Видавництво Жупанського, 144 с.(с)
Орхан ПАМУК. Химерність моїх думок. — Х.: Фоліо, 509 с.(п)
Салман РУШДІ. Два роки, вісім місяців і двадцять вісім ночей. — Л.: Видавництво Старого Лева, 336 с.(п)

Поезія / афористика

Антологія української поезії ХХ століття: від Тичини до Жадана. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 1016 с.(п)
Жага кохання. Антологія японської жіночої поезії (IV-XX ст.). — К.: Видавничий дім Бураго, 512 с.(п)
Юрій ІЗДРИК. Папіроси. 25 віршів без фільтра. — Чернівці: Meridian Czernowitz, 104 с.(п)
Александр КАБАНОВ. На языкe врага. — Х.: Фоліо, 282 с.(п)
Дмитро ПАВЛИЧКО. Два кольори. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 320 с.(п)
Лесь ТАНЮК. Віта метеогає. Вибрані поезії та переклади. — К.: Смолоскип, 232 с.(п)
Борис ХЕРСОНСКИЙ. Страстная Седмица. — К.: Дух і Літера, 88 с.(о)

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Ну от і огірки у вільному, можна і так сказати, доступі. Взимку навіть їхній запах додає святковості стравам, а зараз можна вживати досхочу — насолоджуватися й ароматом, і смаком, та ще й експериментувати, робити зимові запаси. Причому зараз огірки солодкі, по-справжньому запашні, соковиті, пружні. Недаремно «бути як огірочок» означає бути повним сил та енергії. Огірки, до речі, всіляко цьому сприяють. Складаючись на 95 відсотків із води, вони втамовують спрагу і малокалорійні (15 ккал на 100 г), отож їх можуть дозволити собі всі, хто слідкує за вагою свого тіла і за здоров'ям. А решта 5 відсотків кожного огірка є джерелом вітамінів і корисних мінералів. Овоч також багатий вітамінами В₂, В₁ і йодом. У його складі містяться аскорбінова кислота, фруктоза, крохмаль, глюкоза, вітаміни Е, А, РР, С, Н, каваова і фолієва кислоти, каротин, кальцій, калій, фосфор, магній, хром, натрій, кобальт, цинк.

Будь як огірочок!

Приміром, те, що клітковина огірків сприяє роботі кишечника, позитивно впливає на серцево-судинну систему, нирки, печінку. Хрумкий зелений овоч має жовчогінні, сечогінні й навіть протисні властивості. Калій, якого в огірці чималенько, допомагає позбавлятися набряків, огірки допомагають знижувати артеріальний тиск. Завдяки оптимальному поєднанню солей огірок добрий при хворобах щитоподібної залози, а завдяки вмісту в ньому цинку допомагає при лікуванні діабету.

Ну а маски з огірка — це ціла косметична історія. Огірковий розсіл — ще одна історія, навіть уже легенда.

Ще більше про зелений легендарний овоч знає молода господиня Світлана Горова, яка мешкає на Київщині. Мушу зізнатися: думала, що молодь зараз менше звертає увагу на консервацію: у магазинах вибір більший, молоді цікавіше провести вільний час деінде, а не біля плити тощо. А виявляється — зовсім ні: Світлана каже, що і вона, і її подруги цікавляться хорошими рецептами консервації, квашення, соління, сушіння овочів-фруктів. І так видно, як з покоління в покоління передаються улюблені рецепти молодими господарями, і це не може не тішити, бо це — також частина нас, історії, культури.

У коморі Світлани виструнчилися баночки квашених консервованих огірків. Квашені — бо корисні, каже вона. Любить складати огірки рівно один до одного, утворюючи в банці мало не огіркові візерунки, як, утім, і салати, інші овочі та фрукти. Та це й не дивно: Світлана — творча особистість, вивчала режисуру та акторську майстерність. Вірить, що відповідальність і цілеспрямованість навіть у звичайних, буденних речах приводить людину до успіху. Любить природу, гори, сонце, проводити час із приємними та цікавими людьми. І готувати!

Зелені — для білої зими

Аж до зими і навіть більше стоятимуть **квашені консервовані огірочки** за рецептом Світлани, бо вона вже знає з власного досвіду. А також те, що вони полюбилися рідним, а найвища похвала молодій господині, як відомо, — похвала догори дном, якою Світлана по-справжньому тішиться.

Отож на трилітрову банку потрібно: 1,5 кг тугих соковитих огірків, стручок гіркокого перцю, 2 лаврових листки; часник на смак (чим більше, тим краще, в середньому 4 зубчики), по кілька стебел кропу та петрушки, 15 шт. чорних горошин, 3 столові ложки солі.

Усі інгредієнти скласти в банку. Додаємо сіль, затим заливаємо водою.

■ ДО СЕЗОНУ

Хрумкоти цілий рік

Незвичайні рецепти зберігання про запас огірків

Огірки повинні киснути 4-5 днів. Коли пожовтіють, розсіл злити в каструлю. Додати ще склянку води і поставити на вогонь. Коли закипить — зняти піну і залити огірочки в банці. Обов'язково, заливаючи розсіл, потрібно поставити ніж під банку, щоб не тріснула. Закрити їх кришками, перевернути і укутати теплою «огірковою» ковдрою.

Дуже смачні — **огірчки-корнішончики в томатному соусі**. Вони також вимагають не так і багато зусиль, але дають дуже гарний результат.

На 10 склянок води потрібно по склянці цукру, оцту, томатного соусу (можна приготувати власний, пропаривши помідори і протерши їх кризь сито), 5 столових ложок олії, 2 столові ложки солі, 3 лаврових листки, кілька суцвіть гвоздики, третина чайної ложки духмяного перцю. Зварити маринад і почекаати його охолодження. Тим часом «фарширувати» баночки: на дно викласти парасольки кропу, по кілька зубців часнику і власне огірочки. Заливаємо маринадом (не по вінця банки, бо при стерилізації потечуть), і стерилізуємо 15 хвилин. Закриваємо кришками і укутуємо.

Салатова гама

Салати з огірками — улюбленці на столі, що зі свіжими, що з консервованими, квашеними, солоними. Огірок додає дуже багатьом салатам особливої вишуканості і смаку. А взимку до гарячої картоплі і, приміром, котлетки дуже гармонійно додається **огірковий салатик** без стерилізації.

За рецептом Світлани, на 2 кг огірків потрібно 200 г цукру, 5 зубців

Світлана Горова, яка мешкає на Київщині, вміє консервувати огірки. Фото з власного архіву.

часнику, 3 столові ложки солі, 100 мл оцту, пучок петрушки, 100 мл олії і, за бажання, цибуля, інші спеції.

Порізати огірки кружечками — приблизно по 3 міліметри завтовшки кожен кружечок, щоб огірки дали більше соку. Подрібнити петрушку і часник — для чудового смаку і такого ж смачного аромату. Перемішати все це з огірками, додати до них цукор, сіль і оцет. Перемішати огірки знову, щоб усі інгредієнти розподілилися максимально рівномірно. Залишити огірки на 12 годин — за цей час вони дадуть велику кількість соку, і процес консервації буде успішно розпочато. Старанно витримати банки і опарити

їх окропом. Після цього скласти огірки разом із соком у банки і налити в кожну по 2-3 столові ложки олії. Салат добре і довго зберігається в холодильнику — аж до весни, але хто ж таку хрумку смакоту зможе тримати так довго?

Так само, без стерилізації, можна готувати **салатову рапсодію з огірків, помідорів та перцю** — один з улюблених салатів молоді господині.

Для нього Світлана бере 1,5 кг огірків, по кілограму стиглих помідорів і зеленого перцю, півкілограма цибулі, гостру перчину, 200 г олії, 50 г оцту, 4 столові ложки цукру і дві столові ложки солі (інші приправи — на власний смак).

Огірки розрізати уздовж навпіл, а потім поперечними шматочками кожну половинку викласти у велику каструлю. Додати сюди порізані на часточки помідори і на соломку — перець. Очищену цибулю на 20 хвилин, залити холодною водою, потім нарізати півкільцями, покласти в каструлю. Підготовлені овочі посолити, додати цукор, оцет та олію, перемішати і поставити на вогонь. Довести до кипіння, потримати овочі на вогні 5 хвилин, вони повинні дати сік, при цьому зменшившись в обсязі. Викласти салат у чисті сухі банки (старанно помити, обдати окропом і висушити в духовці), утрамбовуючи, закатати стерилізованими кришками. Перевернути банки з салатом догори дном, укутати ковдрою, залишити так до охолодження.

Для шанувальників гостренького Світлана має рецепт такого ж салату — **гострого корейського, огіркового**. Треба 3 кг огірків, 300 г моркви, 1,5 ст. ложки солі, по 250 мл олії та оцту, 0,5 пачки приправи для моркви по-корейськи, половина склянки цукру і головка часнику.

Огірочки розрізати уздовж на 4 частини. Натерти моркву на тертці для моркви по-корейськи. Подрібнити часник. Додати решту компонентів. Ретельно перемішати, накрити кришкою і залишити на добу (не в холодильнику), іноді перемішувати. Потім скласти в півлітрові банки, стерилізувати 15 хвилин. Закрутити і укутати баночки.

Готуйте овочі влітку — тіште рідних узимку смачними літніми стравами! ■

■ ПРО ЗАПАС

Мікс із овочів

«Літом дуже люблю готувати всілякі **соуси**, в їх основі — довга уварка овочів. В результаті отримуємо густий, смачний, абсолютно натуральний продукт», — ділиться секретами смачного кетчупу Люба Біріна.

Порізати великими шматками помідори (800 г), солодкий перець (2 шт.), сливи без кісточок (3 шт.). Уварювати все разом, поки овочі не розваряться повністю (на середньому вогні, іноді помішувати). Перетерти через залізне сито. Пюре уварити до густого. Додати цукор (60 г), сіль (3 г), гвоздику (розтерти, 4 шт.), корицю (на кінчику ножа), червоний пекучий перець (у порошок, 1/3 чайної ложки), чорний перець (1/3 чайної ложки).

У мене вийшло 300 г готового продукту.

Готовий продукт помістити в чисту посудину із кришкою — і в холодильник (зберігається до тижня).

Деякі пояснення про продукти: овочі використовуюва-

ти стиглі, м'ясисті, перець солодкий червоний, замість слив можна використати яблука, абрикоси, брусницю (в такій самій кількості).

Якщо задумали консервувати кетчуп на зиму — чинимо так: збільшуємо в кілька разів порцію, на етапі введення спецій, крім усього перерахованого, додаємо оцет (на дану порцію — 0,5 чайної ложки 9% оцту), в самому кінці. Не рекомендую яблука в складі на зиму — блідне колір. Паралельно стерилізуємо банки і кришки. В гарячу простерилізовану банку наливаємо гарячий кетчуп, накриваємо кришкою і відразу закатуємо. Банку перевертаємо догори дном, укутуємо і залишаємо на ніч.

Звичайно, я нікого не здивую **консервованими квашеними огірками**.

Знаю, що найсмачніші з діжки з холодною льоху. Але не у всіх є така можливість, а мої огірки цікаві тим, що прекрасно витримують спеку міської квартири, взимку зможете потішити себе смачним, хрумким огірком (зберігаються без холодильника, не потребують холоду, не перекисають).

Огірки миємо, кінчики не обрізаємо. Якщо вони зібрані раніше — на кілька годин занурюємо в холодну воду. Дно великої каструлі встеляємо парасольками кропу, часником, укладаємо огірки, зверху знову накриваємо кропом та часником (мені подобається тільки кріп і часник, хоча можна додати хрін, листочки смородини, вишні тощо), заливаємо холодною кип'яченою водою з сіллю (я даю столову ложку солі на 0,5 л води), звер-

Кетчуп у домашніх умовах. Фото з сайту i.ytimg.com.

ху — невеликий гніт (можна просто тарілку, щоб не спливали), залишаємо огірки кваситися на кілька днів (4-5), залежить від сорту огірків і температури в приміщенні. Огірки і всередині мають бути проквашеними.

Потім банки мию, стерилізую. Огірки поміщаю на друшляк і промиваю холодною кип'яченою водою. Складаю в

банки, зелень і часник забираю, нову не кладу (огірки забрали на себе їх смак). Розсіл проціджую через марлю і доводжу до кипіння, заливаю ним банки з огірками і укутую, через 10 хв. заливаю розсіл у каструлю, знову доводжу до кипіння і знову заливаю, а на 3-й раз закатую простерилізованими кришками, перевертаю догори дном і укутую на ніч. ■

Борис Колесников
президент ХК «Донбас» (Донецьк)**«Думаю, до 2020 року чемпіонат України, швидше за все, доведеться грати в молодіжному форматі. Це дасть потужний поштовх для того, аби молодь змогла побачити орієнтири».**

Оксана ПРОДАНЧУК

■ ХОКЕЙ

Боротьба за спадок

У вітчизняному хокейному господарстві готуються до омолодження національної першості; от тільки не всім така ідея до вподоби

Український хокей ніколи не характеризувався стабільністю, а підносив уболівальникам несподіванки. Цей сезон не став винятком.

Нагадаємо, що на початку літа було прийнято рішення, що в новому чемпіонаті візьмуть участь 8 команд, на які буде накладено певні вікові обмеження. В УХЛ зможуть виступати хокеїсти, дата народження яких не буде перевищувати рубіж 1993 року. При цьому основна частина гравців не повинна бути старшою 1997 року, й лише п'ятеро хокеїстів можуть бути трохи старшими.

Таким чином українська хокейна ліга стає молодіжною і значна частина досвідчених хокеїстів втрачає можливість виступати у вітчизняній першості.

Тому українські хокеїсти, які через вікові обмеження не зможуть взяти участь у чемпіонаті, звернулися до ФХУ, а також до міністра молоді і спорту Ігоря Жданова з проханням скасувати перереформування УХЛ у молодіжну лігу.

«Ми просимо Міністерство вплинути на ситуацію, яка може зруйнувати імідж українського хокею в очах міжнародної спільноти, оскільки рішення УХЛ є грубим порушенням прав і свобод людини. З цього приводу ми звертаємо вашу увагу на те, що Меморандум про введення вікового цензу явно суперечить не тільки духу спорту, змагань, а й грубо порушує права людини і законодавство України про працю. Згідно зі статтею 24 Конституції України».

Хокеїсти впевнені, що такі нововведення просто знищать український хокей та його надбання. «Ми дуже сподіваємося, що ви не дозволите зруйнувати надбання хокейної історії України та допоможете вирішити цю проблему. Часу до початку нового сезону залишається все менше, а невизначеність і відсутність будь-якої позиції ФХУ ускладнює і виключає працевлаштування хокеїстів, оскільки клуби вже не хочуть

Дві найсильніші команди минулої першості — «Донбас» та «Кременчук» — у міжсезоння активно займаються перереформуванням складу.

Фото з сайту hcdonbas.com.

укладати контракти з гравцями, які підпадають під віковий ценз, тим самим порушуючи законодавство України. Тому ми змушені публічно звернутися з проханням до Міністерства висловити позицію щодо Меморандуму УХЛ і його дискримінаційних обмежень, а також заборонити ФХУ затвердити протизаконний регламент змагань на наступний сезон».

31 липня завершився прийом заявок на участь у чемпіонаті, але досі невідомо, хто гратиме в новому сезоні.

Виконавчий директор Української хокейної ліги Сергій Варламов розповів про всі нюанси.

«На сьогодні чотири хокейні клуби вже підписали договір на участь у чемпіонаті УХЛ у сезоні 2017-2018 років. Інші команди ще не завершили процедуру реєстрації юридичних осіб, і тому на даний момент не можуть надати повний пакет необхідних документів. Проте від них ми отримали гарантії участі в змаганнях. Для завершення всіх юридичних формальностей ми надали клубам

додаткові 15 днів. Тим часом ми визначилися з датою початку нового чемпіонату», — заявив Сергій Варламов.

Тепер уже точно в новому сезоні не зіграє «Кривбас», який не має належної підтримки спонсорів.

Існує висока ймовірність того, що наступного сезону зіграють ХК «Дніпро» і «Білий Барс» (Біла Церква).

Що стосується дніпровської команди, то вона нещодавно отримала нового тренера. Ним став Сергій Лубнін, і вже з 1 серпня команда розпочала збір під його керівництвом. Склад команди буде визначено впродовж тренувального збору. У свою чергу команда з Білої Церкви заявила, що невдовзі повернеться з відпустки.

А от зі складом визначилося тільки два хокейні клуби — «Донбас» та «Кременчук». Після того, як розташування чемпіона країни покинули всі лідери, а це аж 26 гравців, тепер основу донецької команди складуть гравці молодіжної збірної України.

Не відстає від своїх суперників і ХК «Кременчук». Як повідомляє офіційний сайт клубу, з командою уклали контракт 16 хокеїстів, із яких — три воротарі, чотири захисники та дев'ять нападників. Буде в колективі й новий наставник — замість Дмитра Підгурського на тренерський місток заступив Олександр Савицький, за сумісництвом — головний тренер національної збірної України.

До слова, саме матчем між цими командами й має розпочатися новий хокейний сезон. ■

Олексій ПАВЛИШ

■ ВСЕСВІТНІ ІГРИ

3 історичним рекордом

Україна фінішувала в «топ-5» медального рейтингу Всесвітніх ігор

Кікбоксер Віталій Дубина (на фото — праворуч) став чемпіоном Всесвітніх ігор-2017.

Спортивний комітет України.

До програми Олімпіад постійно додають нові дисципліни — у Ріо-2016 уперше за медалі боролися гольфісти, а у Токіо-2020 з'являться карате і скелелазіння. Таке рішення зумовлене шаленою популярністю цих занять. Аби ж претендувати на отримання статусу «олімпійського», кожний вид спорту проходить перевірку Всесвітніми іграми — найбільшими та найпрестижнішими змаганнями з неолімпійських видів.

Минулого уїк-енду у польському Вроцлаві завершився уже десятий за ліком турнір такого типу. І, за словами президента МОК Томаса Баха, головна мета заходу — популяризація спортивного руху — працює: за 26 років існування змагань до олімпійських видів «перекочувала» частина дисциплін — бадмінтон, регбі, гольф, триатлон, тхеквондо, жіноча важка атлетика, пляжний футбол і волейбол. Щороку кількість учасників та видів спорту збільшується і змінюється — у Польщі, приміром, уперше змагались представники лакросу і тайського боксу муай-тай.

Варто зазначити, що Україна на подібних змаганнях виступає доволі успішно: дебютувавши у 1993 році з двома срібними нагородами, «синьожовті» швидко покращували результати — у 2013-му в наших було вже 28 медалей та сьоме загальнокомандне місце.

А цього року на 11-денному форумі у Вроцлаві (який, до речі, став найчисленнішим за всю історію — понад чотири тисячі спортсменів зі 112 країн) честь українського прапора захищали 80 атлетів у двадцяти видах. При цьому представники сквошу та парашутного спорту дебютували на Іграх.

Найбільші ж медальні надії поклалися на традиційно

«наші» дисципліни: пауерліфтинг, карате та джиу-джитсу. І «синьожовті» цілком виправдали сподівання тренерів: 7 подіумів — у «силовиків» (три «золота», два «срібла», дві «бронзи» та світові рекорди Сергія Білого, Дмитра Семеновенка і Володимира Рисева), чотири — у майстрів підводного спорту (всі — бронзові), три — у сумоїстів (одне «золото», одне «срібло» та «одна» бронза). Та-

кож у нас чотири медалі у тайському боксі муай-тай (три «золота» і одне «срібло») та дві — у карате («золото» і «срібло»).

Отже, в медальному доробку України — 25 нагород (десять золотих, сім срібних та вісім бронзових) і п'яте місце загального заліку.

Не може не радувати і той факт, що в неофіційному рейтингу «презентаційних» видів спорту «синьожовті» фінішували першими. Нагадаємо, на цих Всесвітніх іграх показовими дисциплінами були академічне веслування в приміщенні та кікбоксинг WADO.

В академічному веслуванні на ергометрах Олена Буряк за-

воювала два «золота», а Антон Бондаренко «взяв» одну бронзову нагороду і одне «золото». В активі кікбоксерів Віталія Дубина та Орфана Сананзаде — дві золоті медалі і одна «бронза».

Також додамо, що, крім нагород, українські спортсмени отримують і фінансову винагороду від держави — про це напередодні заявив міністр молоді та спорту Ігор Жданов. На переможців Всесвітніх ігор чек на 480 тисяч гривень, за «срібло» передбачено 400 тисяч і 240 тисяч — за «бронзу». Ці суми вдвічі вищі, ніж чотири роки тому, але лише в гривневому еквіваленті: у перерахунку на долари це — 30 та 20 тисяч відповідно. Для порівняння — минулого року за «золото» наші олімпійці отримали 120 тисяч в американській валюті.

До речі, наступні — одинадцять — Всесвітні ігри пройдуть через чотири роки в США, в місті Бірмінгем. ■

■ ХРОНІКА

«Формула-1»

Уперше з 2004 року «Феррарі» зробило переможний «дубль» на Гран-прі Угорщини. При цьому переможця перегонів — Себастьяна Феттеля — та його партнера по команді Кімі Райконнена розділило лише 0,9 секунди. Третім фінішу дістався другий пілот «Мерседеса» Вальтері Боттас. Четвертий у сезоні успіх дозволив Феттелю знову відірватися від свого головного переслідувача — Льюїса Хемілтона — в загальному заліку пілотів. Після угорського етапу перевага німця над британським візаві, котрий гонку на Хунгароринзі завершив четвертим, відтепер становить 14 пунктів. Водночас у Кубку конструкторів продовжує лідирувати «Мерседес», випереджаючи «Скудерію» на 39 балів. ■

ДОБРА СПРАВА

Щедрий, добрий, вродливий

Джордж та Амаль Клуні планують відкрити сім шкіл для дітей сирійських біженців у Лівані

Аліса КВАЧ

Схоже, опіка над країнами третього світу стає новою модою в Голлівуді. Слідом за Мадонною, яка взяла під опіку чотирьох дітей з африканської країни Малаві і відкрила там дитячий медичний центр, та Анджеліною Джолі, яка всіляко допомагає дітям Камбоджі, до цього руху долучилася і благодійна організація Джорджа і Амаль Клуні Clooney Foundation. Зіркове подружжя вирішило відкрити сім шкіл для дітей сирійських біженців у Лівані, звідки родом сама Амаль.

Як повідомляє газета The Guardian, Клуні вирішили пожертвувати на цю справу 3,25 млн. доларів. Ці кошти мають піти на транспорт, шкільне приладдя, комп'ютери, навчальні матеріали та оплату вчителям. У семи школах навчатимуться до 3 тисяч дітей різного віку.

«Ми не хочемо втратити ціле покоління тільки тому, що вони народилися не в тому місці і не в той час», — цитує газета слова Джорджа Клуні. Як підкреслила його дружина Амаль: «Тисячі юних сирійців стали жертвами обставин, але це не означає, що немає надії». На сьогоднішній день у Лівані проживає понад мільйон сирійських біженців, половина з яких діти. Згідно зі зві-

том ООН, близько 200 тисяч дітей не отримують освіти.

Не останній вплив на рішення допомогти чужим дітям справила і поява на світ первістків Амаль та Джорджа — Олександра та Еллі. Нині родина перебралася у свій маєток в Італії на березі озера Комо і всіляко оберігає крихіток від настійливої уваги папараці. Джордж Клуні навіть пригрозив судом за публікацію фото дітей без їхньої згоди.

До слова: Лондонський центр пластичної хірургії назвав Джорджа Клуні найвродливішим чоловіком — за оцінками експертів, параметри його обличчя на 91,86% відповідають ідеалу «золотого перерізу». Лишається тільки дивуватися, як такий щедрий, добрий і вродливий чоловік примудрявся так довго лишатися холостяком. А може, він усе життя чекав свою Амаль і не розминувся на дрібниці? ■

Амаль і Джордж Клуні.

Ната НЕТУДИХАТА

Нас із дитинства привчали, що говорити неправду — це погано. А от в Італії, в містечку Ле Пьястре, що в Тоскані, вже більше як півстоліття існує справжня Академія брехунів. І не просто існує, а й усіляко пропагує свої принципи, раз на рік організовуючи справжні чемпіонати світу з мистецтва лукавити і вигадувати неймовірні історії. Переможцям вручають статуетку Піноккіо відомого героя італійського

ОТАКОЇ!

Брехня всесвітня

В Італії відкривається перший у світі музей неправди

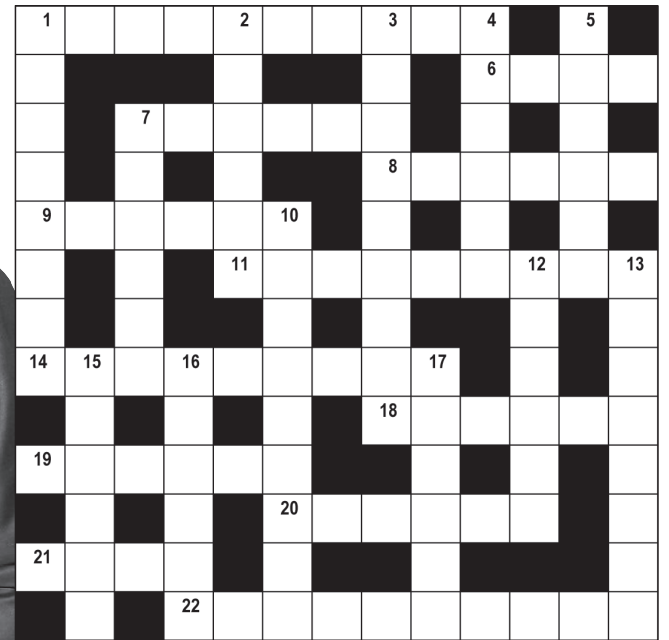
письменника Карло Колодді, в якого, як відомо, від брехні виростав ніс.

А цього року італійські брехуни вирішили піти ще

далі і в рамках 42-го чемпіонату брехунів відкрити перший у світі музей брехні. Експозиція розмістилася в колишньому занедбаному ресто-

ранчику, якому було вирішено дати нове життя. Музей займає більш як двісті квадратних метрів виставкової площі і складається з дев'яти залів, у яких зібрані фейкові написи, гасла, афіші, фотографії та карикатури. Подорож починається з брехні у світовій історії та завершується неправдивими повір'ями та фактами, в які досі вірить багато хто з нас.

Що ж, брехня — справа серйозна. Особливо, якщо підійти до цього з гумором. ■

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №93

По горизонталі:

1. Екс-президент Грузії, якому Порошенко дав українське громадянство, а потім забрав. 6. Бджолиний продукт, на який бабці виливали переляк. 7. Прес-секретар відомства, який коментує події. 8. Міцний алкогольний напій на основі екстракту полину. 9. Хижий птах. 11. Друге за величиною місто Узбекистану. 14. Еластичний килимок, втиканий пластмасовими або металевими шипами, що використовується в нетрадиційній медицині. 18. Аркуш із переліком умов, які зірки виставляють організаторам концертів. 19. Тропічне дерево, із якого добувають ароматну ефірну олію та червону фарбу. 20. Напівкруглий виступ, перекритий навукополом, характерний для християнських храмів та римських базилік. 21. Категорична заборона, часто — релігійного характеру. 22. Відділення інтенсивної терапії.

По вертикалі:

1. Сливове вино або настоянка. 2. Дрібний морський оселедець. 3. Працівник банку, який перевозить гроші або коштовності. 4. Український композитор, автор пісень «Червона рута» та «Водограй». 5. Інерт-

ний газ із атомним номером 54. 7. Незмінна послідовність виконуваних дій, що мають особливе, часто сакральне, значення. 10. Захисна шапка-маска, яка вдягається на обличчя, з прорізами для очей і рота. 12. Столиця Нігерії. 13. Стає психіки, коли втрачається сенс життя. 15. Поширене на Кавказі дерево, чинара. 16. Друге за величиною місто і торгова столиця центрально-індійського штату Мадх'я-Прадеш. 17. Ідеологія, на якій базується расова дискримінація.

Кросворд №92 від 1 серпня

Наступний номер «Україна молода» вийде в п'ятницю—суботу, 4—5 серпня

ПРИКОЛИ

Рятувальник на станції кричить у гучномовець:
— Човен 99-й, гребіть до берега, ваш час закінчився!
Підходить напарник і каже:
— Який 99-й? У нас лише 70 човнів!
Рятувальник подивився на нього і знову закричав у гучномовець:
— Човен 66-й, у вас проблеми?

Дружина — чоловікові:
— Мама кішку завела, а та на вулицю не ходить, на котячий туалет теж, усе по кутках, під килим. Мама просто замучилася.
Приїжджають вони до тещі. Зять виймає величезний пакет:

— Добрий день, мамо. Де ж ваша кіця? Я їй стільки смачненького привіз.

— Вовочко, ким працює твій тато?
— Трансформатором.
— Це як?
— 380 одержує, 220 віддає, на інше гуде.

Один любитель жартів якось серед ночі надіслав своєму приятелю термінову телеграму: «Я почувся чудово!» Через день він отримав посылку вагою 40 кілограмів. Там він знайшов величезний камінь і записку: «Цей камінь упав у мене з душі, коли я отримав твою телеграму!»

ПОГОДА

3 серпня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер західний, 5-10 м/с. Температура вночі +21...+23, удень +31...+33.

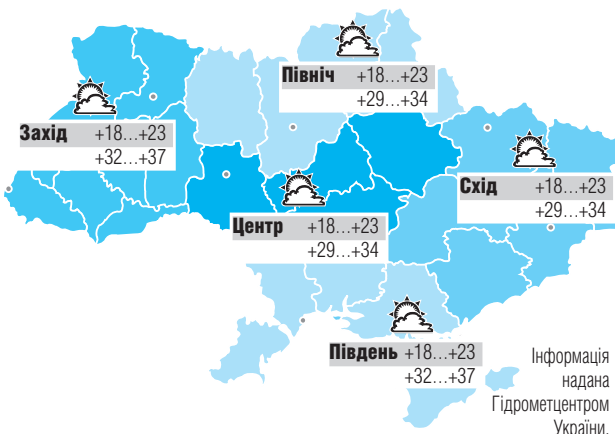
Миргород: без опадів. Уночі +20...+22, удень +31...+33.

Вінниця: без опадів. Уночі +19...+21, удень +33...+35.

Одеса: без опадів. Уночі +21...+23, удень +31...+33.

1 серпня температура води в **Чорному** та **Азовському** морях становила 22-26 градусів, у районі Одеси — 17 градусів, у **Дніпрі** біля Києва — 23.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, без опадів. **Трускавець:** уночі +18...+20, удень +32...+34. **Моршин:** уночі +19...+21, удень +33...+35.

Інформація надана Гідрометцентром України.

Передплатні індекси: 60970, 1555

Наша адреса:

03047, Київ, пр. Перемоги, 50

Телефон для довідок:

т./ф.: (044) 454-84-92

Рекламне бюро:

т./ф.: (044) 454-88-86,

reklam@umoloda.kiev.ua

Відділ реалізації:

т./ф.: (044) 454-84-41,

sale@umoloda.kiev.ua

«УМ» в інтернеті: <http://www.umoloda.kiev.ua>

Відділи:

новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;

права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;

міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;

економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;

медицини — povnyu4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;

культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;

соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;

спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко

Засновник і видавець —

ПП «Україна молода»

Свідоцтво про реєстрацію:

КВ №3386 від 29.08.98

© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.

Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Комерційні публікації виходять під рубриками:

«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа»,

«Фінансова експертиза», «Здоровенькі були», «Це — працює!»,

«Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми»,

«Проекти», «Альма-матер», «Наша марка», «Продукт»,

«Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».

Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується

у видавництвах:

«Преса України» — у Києві

Зам. 3009093

«Видавничий дім

«Високий Замок» — у Львові

Зам. блок №567

Верстка та виготовлення

фотоформ —

комп'ютерний центр

редакції «УМ»,

тел.: 454-87-71

Газета виходить

у вівторок, середу, четвер,

п'ятницю—суботу (спільний номер)

Тираж 86734